

ISSN: 2687-220X

NOVUS ORBIS

Journal of Politics and International Relations
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Dergisi

Araştırma Makaleleri
Research Articles

Güç Dengelerindeki Değişimin Uluslararası Sistem Üzerindeki Dönüştürücü Etkisi: ABD ve Çin Rekabeti Üzerine Bir Analiz

The Transforming Effect of Change in the Balance of Power on the International System: An Analysis on the US-China Competition

**Seda Gözde Tokath
&
Sinem Kocamaz**

India and Iran Relations under the Shadow of Global Politics: A Brief Historical Overview

Küresel Siyasetin Gölgesinde Hindistan ve İran İlişkileri: Kısa Tarihsel Bir Bakış

Mukhtar Ahmad Bhat

Temel İnsan İhtiyaçları Teorisi ve Şili'deki Mapuçe Çatışması

The Mapuche Conflict in Chile within the Framework of Basic Human Needs Theory

**Sedat Taşkiran
&
Sezai Özçelik**

Hindistan'da Hindutva Söylemi'nin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Emergence and Evolution of the Hindutva Discourse in India

Mehmet Erkan Kulhoğlu

Editörler Kurulu / Editorial Board

Baş Editör / Editor-in-Chief

- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Özgür Tüfekçi

Genel Koordinatör / General Coordinator

- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Alper Tolga Bulut

Yönetici Editörler / Managing Editors

- Arş. Gör. / Research Assist. Hülya Kınık
- Arş. Gör. / Research Assist. Göktuğ Kıprızlı
- Arş. Gör. / Research Assist. Fevzi Kırbaşoğlu

Kitap İnceleme Editörleri / Book Review Editors

- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Bülent Şener (*Türkçe Kitap / Books in Turkish*)
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Murat Ülgül (*İngilizce Kitap / Books in English*)

Alan Editörleri / Section Editors

- Dr. Öğr. Ü. / Assist. Prof. Fatma Akkan Güngör
- Dr. Öğr. Ü. / Assist. Prof. Yılmaz Bayram
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Ayça Eminoğlu
- Dr. Öğr. Ü. / Assist. Prof. Vahit Güntay
- Dr. Öğr. Ü. / Assist. Prof. Erol Kalkan
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. İsmail Köse

Uluslararası Danışma Kurulu / International Advisory Board

- Prof. Dr. Mohammad Arafat – Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Shane Brennan – American University in Dubai, UAE
- Dr. Alessia Chiriatti – University for Foreigners of Perugia, Italy
- Prof. Dr. Murat Çemrek – Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Rahman Dağ – Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Federico Donelli – University of Genoa, Italy
- Prof. Dr. Süleyman Erkan – Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Monique Sochaczewski Goldfeld – Escola de Comando e Estado-Maior do Exército, Brazil
- Dr. Ayla Göl – York St John University, UK
- Prof. Dr. Emre İşeri – Yaşar Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Gökhan Koçer – Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
- Dr. SungYong Lee – University of Otago, New Zeland
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Ali Onur Özçelik – Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Alp Özerdem – George Mason University, USA
- Dr. Öğr. Ü. / Assist. Prof. Kaan Renda – Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Paul Richardson – University of Birmingham, UK
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Didem Ekinci Sarier – Çankaya Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. / Assoc. Prof. Hüsrev Tabak – Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Coşkun Topal – Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye

Novus Orbis
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Dergisi
Journal of Politics and International Relations

ISSN: 2687-220X

Cilt 3 | Sayı 2 | 2021
Volume 3 | Number 2 | 2021

İçindekiler / Table of Contents

Araştırma Makaleleri / Research Articles

105

**Güç Dengelerindeki Değişimin Uluslararası Sistem Üzerindeki
Dönüştürücü Etkisi:
ABD ve Çin Rekabeti Üzerine Bir Analiz**

The Transforming Effect of Change in the Balance of Power on the International System:

An Analysis on the US-China Competition

Seda Gözde Tokath & Sinem Kocamaz

143

**India and Iran Relations under the Shadow of Global Politics:
A Brief Historical Overview**

*Küresel Siyasetin Gölgesinde Hindistan ve İran İlişkileri:
Kısa Tarihsel Bir Bakış*

Mukhtar Ahmad BHAT

165

Temel İnsan İhtiyaçları Teorisi ve Şili'deki Mapuçe Çatışması

The Mapuche Conflict in Chile within the Framework of Basic Human Needs Theory

Sedat Taşkiran & Sezai Özçelik

200

Hindistan'da Hindutva Söylemi'nin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Emergence and Evolution of the Hindutva Discourse in India

Mehmet Erkan KILLIOĞLU

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

Hindistan'da Hindutva Söylemi'nin Ortaya Çıkışı Ve Gelişimi

Mehmet Erkan KILLIOĞLU*

Makalenin Geliş Tarihi // Received: 29.06.2021

Düzeltilme Tarihi // Revised: 26.08.2021

Yayına Kabul Tarihi // Accepted: 13.09.2021

Öz

Hindu aşırı milliyetçi söyleminin dünya genelinde bilinir hale gelmesi, 1992 yılında Hindu fanatiklerin, Hindu tanrılarında birisi olan Ram'ın doğum yeri olduğunu iddia ettikleri Ayodhya şehrindeki Babri Mescidi'ni yıkmaları ile olmuştur. Bu olay Hindistan'daki fanatik ve aşırı milliyetçi gruplardan kaynaklanacak sorunların ileride artarak devam edeceğinin ilk işareti olmuştur. Bu şiddet olayları yüzünden aşırılık yanlısı bu Hindu milliyetçisi grupların partisi olan Bharatiya Janata Party/Hindistan Halkı'nın Partisi'nin Hindistan siyasi hayatında izlediği seyir de konunun Hindistan siyaseti uzmanlarınca daha fazla dikkate alınır hale gelmiştir. Bunun sonucunda konu ile ilgili yapılan çalışmalar bu aşırılık yanlısı hareketin temelinde yatan ve Hindu fanatizmini besleyen düşünceyi de gün yüzüne çıkarmıştır. Bu düşünce Hindutva-Hinduluk düşüncesidir. Bu düşünce mercek altına alınırken birincil ve ikincil kaynaklar kullanılarak tanımlayıcı bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda ulaşılan sonuç ise Hindutva düşüncesi taraftarlarının Benedict Anderson'un kavramsallaştırdığı türde bir hayali cemaat/toplum ideali peşinde koştuklarıdır.

Anahtar Kelimeler: Hindutva, V. D. Savarkar, M. S. Golwalkar, Rashtriya Swayamsevak Sang-RSS, Bharatiya Janata Partisi

* Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-3146-2609, mehmeterkan@comu.edu.tr

Emergence and Evolution of the Hindutva Discourse in India

Abstract

The Hindu ultra-nationalist discourse became known around the world in 1992 when Hindu fanatics demolished the Babri Masjid in the city of Ayodhya. Though those fanatics claimed it was the birthplace of Ram, one of the Hindu gods. This event was the first sign that the problems arising from ultra-nationalist groups in India would continue to grow in the future. Because of that violence, the discourse of the Bharatiya Janata Party has also become a focal point by the experts of Indian politics. As a result, studies made on that discourse, the Discourse of Hindutva. A descriptive study was conducted by using primary and secondary sources while this thought was under the spotlight. The conclusion reached as a result of this study is that the supporters of Hindutva thought to pursue an imaginary ideal of community/society conceptualised by Benedict Anderson.

Keywords: Hindutva, V. D. Savarkar, M. S. Golwalkar, Rashtriya Swayamsevak Sang-RSS, Bharatiya Janata Party

Giriş

Hindu milliyetçiliğinin kurumsallaşmasını sağlayan Hindutva düşüncesinin kökleri İngiliz sömürgeciliği dönemine kadar geri gitmektedir. İngiliz idaresi altında Hindistan orta sınıfının büyük kısmı Batı tarzı eğitimle yetiştiği için, benzer standartları Hindistan'da oluşturmak ve yerleştirmek amacıyla sosyal, kültürel ve dini bir takım reformların yapılmasını gerekli görmüşlerdir. Bu bağlamda bazı radikal Hindular dini inanç ve gelenekleri Batı tanım ve modellerine göre yeniden yorumlama yoluna gitmişlerdir. Bunu yaparak ulaşmak istedikleri sonuç ise modernleşirken inançlarının özünü korumaktır (Karunakaran, 1975, p. 11).

Aşırı milliyetçi Hindu grupları tarif etmek için kullanılan Hindutva terimi ilk kez Vinayak Damodar Savarkar'ın 1923 yılında yazdığı *Hindutva: Who is a Hindu?* adlı eserinde kullanılmıştır (Bhagavan, 2008, p. 885).¹ Hindutva; **Hindu** ve **Tatva (huy, tavır hal, özellikler)** kelimelerinin birleştirilmesi ile oluşturulmuş yeni bir tabirdir. **Hindu Prensipleri** anlamına gelmektedir. Hindutva'nın ana amacı Hindu birliğini tesis etmektir ve Hinduizm'in tavizsiz uygulanmasını öngören klasik anlayışın modernize edilmiş

halidir (Shuja, 2005, p. 38). Hindistan'ın daha önce olduğu gibi tek bir millet, kültür, dil ve din çerçevesinde yeniden birleştirmeyi amaçlayan aşırı sağcı bir ideolojidir. Hindutva ya da Hinduluk ideolojisi, eski Kast sisteminin yeniden uygulamaya konulmasını; Müslümanlar, Hristiyanlar gibi Hindu kültürünü bozan yabancı unsurların sınırlandırılması ve kontrol altına alınmasını savunan bir ideolojidir. Buna karşılık Hinduizm, Budizm ve Müslümanlığın karışımı olan Sih dini, Jainizm ve Budizm, Hindistan kültürü ve varlığına bir tehdit oluşturmadığını, bu yüzden de Hindu toplumunun bir parçası olmasında mahzur olmadığını iddia etmektedir (Shuja, 2005, p. 38). Audrey Truschke'ye göre Hindutva veya Hindu milliyetçiliği, özellikle Müslümanlara karşı Hinduların üstünlüğü iddiasında olan faşist bir ideolojidir. Bu ideoloji ayrıca Antik Çağ'da Hindistan'da bilim, kültür ve sanatın oldukça gelişmiş olduğu iddiasındadır.² Ancak bu Altın Çağ (**Veda Çağı** veya **Aryan Dönemi** olarak da bilinir) dışarıdan gelen istilacılar sebebiyle kesintiye uğramıştır (Truschke, 2020, p. 1). Ancak Antik Çağ'da ülkeye dışarıdan gelen istilacılar bilindiği üzere Aryanlar'dır. Müslümanların Hindistan'la ilk teması 7. yüzyılda, ticari faaliyetlerle başlamıştır (Jha, 2008). Müslümanların fetihler yoluyla ülkenin özellikle kuzeyinde yayılması ise 10. ve 11. yüzyıllarda Gurlular ve Gazneliler gibi devletler vasıtasıyla olmuştur.

Hindutva düşüncesi ve onu taraftarları, Müslümanlar ve Hristiyanlar gibi yabancı unsurlara yukarıda sayılan konuları ve sadece Hindistan'ı kendi dinlerinden üstün tutup, aidiyet konusu olarak kabul ederlerse bütüne katılma hakkı tanımıştır (Snehi, 2003, p. 16).

Hindu Milliyetçiliği bir dizi dini-devrimci organizasyon tarafından geliştirilmiş (Lewy, 1974, p. 293) ve Hindu siyasi, ekonomik elitinin ayrıcalıklığı düşüncesi üzerine inşa edilmiştir (Chatterji, 2004, p. 322). Bu organizasyonların siyasi ve dini gündemleri birleştirilmiş ve eşgüdümlü hale getirilmiş, bunun sonucunda da Hindu Milliyetçiliği düşüncesi ortaya çıkmıştır (Lewy, 1974, p. 293). Hindu Milliyetçilerinin tarihi olayları çarpıtmaları, bu kapsamda Antik Çağ'daki gelişmiş Hindu medeniyeti, bilimsel ilerleme dönemi miti, bu dönemin barbar istilacılar yüzünden kesintiye uğraması iddiası ile Müslümanlar mutlak bir öteki haline getirilmiştir (Truschke, 2020, pp. 1-2). Fakat bu eleştirilerde İngiliz Sömürge dönemine hiç değinilmemesi ise ilginçtir.

Tek bir çatı altında bir araya gelmeye çalışan bu organizasyonlar, yukarıda bahsedilen amaca ulaşmak ve başarılı olabilmek için Hinduların dini duygularının uyandırılması gerektiğini savunmuşlardır (Argov, 1969, p. xi). Bu noktada Hindu aşırı milliyetçi düşüncesinin kurucularından birisi olan Bal Gangadhar Tilak, Hindu milliyetçiliğinin zaten ilahi takdirin sonucunda mutlaka kurumsallaşacağını iddia etmiştir ama bunun Hinduları rehavete sevk etmemesi gerektiğini, yine de bu amaca hizmet ve Hindu milliyetçiliğinin güçlenmesi için çalışmanın her inançlı Hindu'nun nihai amacı olması gerektiğini savunmuştur (Pattanaik, 2005, p. 11). Tilak'ın iddialarına destek çıkan bir diğer Hindu aşırı milliyetçisi isim de Aurobindo Ghose'dir. Ghose'ye göre Hindu milliyetçiliği dinin kendisi olduğu için ölümsüzdür ve bizzat Tanrı'nın kendisi tarafından yönlendirilmektedir. Yine Tilak, Ghose ve onlar gibi düşünen aşırı unsurlardan oluşan bu gruba göre Hindu toplumu Tanrıça Durga'nın³ yeniden vücut bulmuş halidir. Bu yüzden de kutsaldır.⁴

Yukarıda bahsedilen bu iddialar yüzünden K. P. Karunakaran haklı olarak Hindu milliyetçiliğinin aşırılık yanlılarının düşüncesinin bir ürünü olduğunu iddia etmiştir (Karunakaran, 1975, p. 11). İlmîlilere, yani Hindu milliyetçilerinin antitezi olan gruba göre Hindu milliyetçi grubunun olduğunu iddia ettiği Hindu Milleti, İngiliz Sömürge İdaresi'nin ve İngiliz sömürge döneminin ürünüdür ve hiç var olmamış bir hayalden ibarettir (Pattanaik, 2005, p. 12).

Ülke genelinde yapılması gerektiğini savundukları reforma örnek olması için Hindu aşırı milliyetçi çevrelerinin bir bölümü, antik çağlarda yaşandığını iddia ettikleri Hinduizm'in Altın Çağ'ının örnek alınması gerektiğini iddia etmiştir. Bir diğer grup ise dini aidiyete göre (**Dharma**) tanımlanan saf bir Hindu Devleti kurulmasını önermiş ve ülkeyi işgal etmiş olan yabancı unsurların (**Müslümanlar** ve **Hristiyanlar**) tasfiye edilmesinin gerektiğini savunmuşlardır (Savarkar, 1989).⁵ Bu girişimler sonucunda ülkede etnik ve dini tanımlamayı temel alan bir milliyetçilik akımı-Hindutva Hareketi ortaya çıkmıştır (Chaturvedi, 2003, p. 169). Vinayak Damodar Savarkar'ın 1923 yılında kaleme aldığı **Essentials of Hindutva** çalışması Hindu Milliyetçiliği'nin ihtiyaç duyduğu fikri zeminin oluşturulması için kullanılmaya çalışılmıştır (Corbridge ve Harriss, 2000, pp. 179-180).

Hindutva ideolojisi V. D. Savarkar ve Hindu etnik ve dini üstünlüğü iddiasını ortaya atan M. S. Golwalkar tarafından

kurulmuştur. İdeoloji Hindu Milleti (*Hindu Rashtra*), Hindu Irkı (*Hindu Jati*) ve Hindu Medeniyeti (*Hindu Sanskriti*) iddiası üzerine kurulmuştur (Mohammad-Arif ve Naudet, 2020, p. 2). Diğer birçok milliyetçi hareket gibi, Hindu milliyetçiliği de dünyayı din, kan bağı, evlilik, ölüm gibi insanın fiziki varlığı ile alakalı tutumlar vasıtasıyla anlamlandırmakta ve yorumlamaktadır. Bu aşırı milliyetçi hareket 1920'lerde Hindistan Müslümanları arasında ortaya çıkan Hilafet Hareketi'ne (Hansen, 1999, p. 11)⁶ bir karşı tepki olarak daha da gelişmiştir. Hindutva taraftarlarını harekete geçiren bu Hilafet Hareketi nedir ve neden bu kadar önemlidir sorusu burada karşımıza çıkmaktadır. Hilafet Hareketi kısaca şudur: Birinci Dünya Savaşı'nın bitişiyle Hindistan Alt Kıtasında var olan İngiliz sömürge yönetimi kaynaklı memnuniyetsizlikler daha da artmıştır. Savaşı kazanan tarafta yer alan İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ni parçalama çabaları Hindistan Müslümanlarınca Batı dünyasının emperyal bir müdahalesi olarak algılanmıştır. Bu durum Hilafete, dolayısıyla da İslam dininin varlığına karşı açık bir tehdittir. Bu yüzden Muhammet ve Şevket Ali kardeşler Hindistan'da Hilafete Destek kampanyası başlatmışlar ve bu hareketin adını da Hilafet Hareketi koymuşlardır. Müslümanlarla iyi ilişkiler kurmak ve kurduğu ilişkileri de devam ettirmek isteyen Gandhi de bu hareketi desteklemiştir (Bhagavan, 2008, p. 885). Bu yüzden de Müslümanlar da Gandhi de Hindutva taraftarlarının ve düşüncesinin ana hedefi haline gelmiştir (Chatterji 2004, p. 323). Hindutva ideolojisi, Hindu toplumu, Hinduizm ve Hindu kültürünün korunması, başta Müslümanlar olmak üzere ülkeye sonradan gelen tüm azınlık unsurların bu çoğunluk Hindu kültürü içinde asimile edilmeleri fikrine dayanır (Chacko, 2019, p. 378).

Hindu aşırı milliyetçi çevrelerin ülkedeki gidişata tepkisinin en önemli yansıması ise yeni tür bir insan yetiştirme iddiası olmuştur. Bu yeni tür insanı (*Homo Indianus-Hint İnsanı* diyebiliriz) yetiştirecek hareket *Hindu Sangathan-Hinduların Birliği* olmuştur. Hareketi benzer görüşleri paylaşan *Arya Samaj*, *Hindu Mahasabha* ve *Rashtriya Swayamsevak Sang/Milli Gönüllüler Birliği* (RSS) gibi organizasyonlar bir araya gelerek kurmuştur. Bu sayede artan Müslüman etkisi dengelenmeye çalışılmıştır (Bhagavan, 2008, p. 884). Bu yüzden bu grupların taraftarlarına göre Müslümanlar en önemli rakiptir ve onlarla mücadele ettiği için Hindutva da Bharat'la (Hindistan) eşanlıdır. Bu iddialı aşırı sağ ideolojinin temelleri yukarıda da ifade ettiğimiz gibi 20.

yüzyılın başında İngiliz idaresi ve Müslümanlara karşı derin bir kin duyan Vinayak Damodar Sawarkar tarafından atılmıştır. Temelleri 1920'lerde atılan Hindutva 80'li yıllarda Hindistan siyasetinde etkili olmaya ve adını duyurmaya başlamıştır. Çünkü bu yıllarda yaşanan olaylar özellikle orta sınıftan apolitik Hinduları bu harekete çekmiştir.

Hindistan denildiği zaman genellikle ilk akla gelen, adı pasif direniş ve sivil itaatsizlik konuları ile özdeşleşmiş olan Gandhi olmaktadır. Ancak bu durum 1992 yılında Hindistan'da adı o zamana kadar hiç duyulmamış bir şehri olan Ayodhya'daki bir camiyi yıkmak için toplanmış olan kışkırtılmış Hindu fanatiklerinin uluslararası basında yer almasından sonra değişmeye başlamıştır. Bu olay, Hindistan'da o zamana kadar marjinal bir grup olmaktan ileri geçememiş olan saldırgan ve fanatik milliyetçi grubun siyasi ve toplumsal olarak kaydettiği ilerlemeyi göstermesi açısından önemlidir. Bu çalışmada amaçlanan bu fanatik milliyetçi grubun kim olduğu, ne istedikleri, neler düşündükleri ve nelere inandıkları, ideolojilerinin ve motivasyon kaynaklarının ne olduğunu irdelemek, ortaya çıkan bulguları bilimsel bir zeminde tartışmaya açmaktır. Bu fanatik düşüncenin adı **Hindutva-Hinduluk**'tur. Bu çalışmadan alana yapması beklenen katkı; Hindutva düşüncesinin ne olduğu, nasıl ortaya çıktığı ve Hindistan siyasi hayatında izlediği seyrin açıklanmasıdır. Buna ek olarak bu konuda Türkçe literatüre katkı yapmak da amaçlar arasındadır.

Bu olaylar dünya genelinde Hindistan ve Hindistan siyaseti konusunda çalışan uzmanların dikkatini celp ettiği için kaynak ve literatür konusunda önemli bir bilgi birikimi vardır. Bu yüzden gerek bu kaynaklar gerekse de Hindutva ideologlarının düşünceyi kurumsallaştırmak adına yaptıkları çalışmalar literatür taramasında kullanılacak bilimsel veri tabanını sağlamıştır.

Hindistan, 1757-1947 yılları arasında İngiliz sömürge idaresi altında yaşadığı için, ülkede İngilizce de bilim dili olarak kullanılmaktadır. Bu da çalışmanın hazırlanması aşamasında İngilizce kaynakları kullanırken kolaylık sağlamıştır. Çalışmada birincil ve ikincil kaynaklar bir arada kullanılmıştır. Bu kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında da bu çalışma şekillenmiştir. Hindutva düşüncesinin ülke siyasetinde izlediği seyrin incelendiği bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla: Çalışmanın ana hatlarının ortaya konduğu Giriş kısmı, Hindutva düşüncesinin tarihi arka planının

anlatıldığı ve açıklandığı kısım, Hindistan siyasetinde Hindutva düşüncesinin etkisi ve sonuç bölümleridir.

1) Hindutva Düşüncesi'nin Tarihi Arka Planı

Hindutva hareketi oluşturan gruplardan birisi olan RSS, 1925 yılında Keshav Baliram Hedgewar tarafından Nagpur'da Vijayadashmi Festivali sırasında kurulmuştur⁷ ve yukarıda sayılan Hindu fundamentalist ve aşırı milliyetçi gruplar içerisinde en önemli, en militan ve şiddet yanlısı olanlarından birisidir (Snehi, 2003, p. 16). RSS, özellikle silahlı eğitime büyük önem veren yarı askeri bir organizasyondur. Hitlerin SA'ları veya Mussoli'nin Siyah Gömleklileri gibi RSS üyelerinin de giydiği standart bir üniforma vardır. Ancak bu üniforma ilginçtir, geleneksel Hindu kıyafetlerinden değil de sömürge dönemi İngiliz polis ve asker üniformalarından etkilenmiştir. RSS, Bharatiya Jana Sangh'ın (daha sonra **Bharatiya Janata Party/Hindistan Halkının Partisi-BJP**) temellerini atan örgüttür. RSS, 7-8 milyon üyesi olduğunu iddia eden büyük bir organizasyondur. Bunların dört milyon kadarı haki renkteki üniformalarla her sabah askeri ve ideolojik eğitimden geçerler. Ülke geneline yayılmış, kendilerine militan yetiştiren 22.000 kadar okulları vardır (The Economist, 2005). Yukarıda da ifade edildiği üzere 1925 yılında kurulan RSS, kendisini gayri siyasi bir örgüt olarak tanımlamış ve önceliğinin sosyal ve kültürel reform olduğunu iddia etmiştir (Chacko, 2019, p. 384). Ancak hareketin önde gelen isimlerinden birisi olan Mashavrao Sadashivrao Golwalkar'ın tüm muhalefetine rağmen Hindistan siyasetinin bir parçası haline gelmiştir (Chacko, 2019, p. 385).

Hindutva düşüncesi ve hareketine katkı yapan ve bu grupların popüler hale gelmesini sağlayan en önemli sebep ise Hindular arasında özellikle İngiliz sömürge idaresi dönemi yüzünden ortaya çıkan psikolojik durumdur. Hindutva düşüncesi bu duruma karşı bir tepki olduğu iddiasında olsa da aslında bu duyguları azami seviyede sömüren, istismar eden popülist söylemdir. Buna ek olarak ülkede zor şartlar altında yaşayan fakir Hindulara yeniden bir Hindu Rönesans'ı ve yeni bir Altın Çağ yaşamayı vaat etmektedir. Yaşanacak olan bu Altın Çağ'ın vaat edilen nimetleri de pek fazla bir umudu olmayan kitlelere çekici gelmektedir.

Alt kıtayı ele geçiren fatihler karşısında yenilerek aşağılandığı ve bunun sonucunda da gururunun kırıldığı düşüncesi Hindistan Devleti ve toplumunun bilinçaltında yer etmiş ve bu düşünce ülkenin 20. yüzyıl tarihinin gidişatında oldukça önemli bir etkiye sahip olmuştur. Bu yüzden Hindistan

ve Hindu kitleleri ilk çağlardaki yenilmez ve büyük Hindistan, güçlü Hindu medeniyeti iddiasına dört elle sarılmışlar ve bu dönemden dersler çıkarılmasını savunmuşlardır. Ancak bu parlak dönem Hinduların dağınık, organize olamayan, pasif ve uysal gruplar haline dönüşmesi ile son bulmuş, bunun sonucunda işgalciler gelmiş ve Altın Çağ sona ermiştir. Bu yüzden Hindular tekrar aynı tuzağa düşmemelidir; düşmanlarına karşı amansız, acımasız ve merhametsiz olmalıdırlar. Çünkü işgalciler de acımasızdır; özellikle de Müslümanlar.⁸ Hindutva düşüncesi taraftarlarına göre Müslümanlar, Hindu ırkını⁹ güç ve düşmanlıkla alt kıtadan silmeye çalışmıştır (Snehi, 2003, p. 11). BJS eski başkanı Balraj Madhok bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

İslam, Hindistan'a Arap, Türk ve Moğol işgalcilerle birlikte gelmiş ve işgalciler Hindulara karşı oldukça acımasız davranmışlardır. Gazneli Mahmut, Babür gibi işgalciler kıtayı işgal etmiş ve Hinduların kutsal olan her şeyini ezip geçmişlerdir. Bu yüzden de Müslümanların çoğalması dahi kontrol altına alınmalıdır (Madhok, 1982, p. 4).

Fakat Hindutva tarihçilerinin bu iddialarının aksine farklı bir tez daha vardır. Buna göre İslam, Hindistan'a onların iddia ettiği gibi kılıçla değil, ticaret yoluyla gelmiştir (Salik, 1982, pp. 67-68;). İslamiyet'in ilk dönemlerinden itibaren Hindistan'la Arap yarımadası arasında ticari bağlar kurulmuş, bu bağlantı sayesinde İslam Hindistan'ın Batı kıyısında yayılmaya başlamıştır (Rızwanullah, 2017, p. 11). Hindistan Alt Kıtasının Müslümanlarla tanışması 632 yılında olmuştur. Hindistan'daki ilk Müslüman kayıtları Malabar kıyısındaki Muzuris'teki (bugünkü **Kodungallur**) Cuma Mescid'inde tutulmaya başlanmıştır. Bu tarihten sonra Umman sahillerinden Hindistan'a ticari seferler düzenlenmeye başlamıştır. Bu seferler kapsamında Hindistan kıyılarındaki ilk ticaret merkezi 712 yılında Sind bölgesi sahillerinde (bugünkü **Pakistan**) kurulmuştur.¹⁰ Takip eden üç asırda Afgan ve Hindu krallıkları sırayla fethedilmiştir (ilk akınlar ve fetihler Gazneli Mahmut zamanında yapılmıştır). Bundan sonra alt kıtada Müslüman etkisi Halaciler (1290-1320) ve Tuğlak Hanedanları (1320-1413) döneminde Maduari'ye (bugünkü **Tamil Nadu Eyaleti**) kadar ulaşmıştır (Cöhce, 1996, pp. 123-129; 2002, pp. 689-730). Bu yüzden İslam Hindistan'da Afrika ve Güneydoğu Asya'dan çok daha önce kök salmıştır. Babürlüler döneminde ise alt kıtadaki Müslüman hâkimiyeti oldukça güçlenmiştir (Konukçu, 1991, pp. 400-404; 2002, pp. 1330-1350; Basuğuy, 2013, pp. 29-48). Bu

noktada Hindistan tarihçilerince daha çok Âlemgîr adıyla bilinen Babürlü hükümdarı Evrengzîb'in ismi ön plana çıkmaktadır. Evrengzîb, sık sık cizye tahakkuk ettirdiği Hindular'a adaletsiz davranmakla itham edilmiştir. Fakat konu ile ilgili kaynaklarda genelde bu vergi toplama talebinin sözde kaldığı ve çok defa da tahakkuk ettirilen vergilerin toplanamadığını belirtilmektedir (Nizami, 1995, p. 537). Konu Evrengzîb olunca ilk akla gelen nokta Hindular açısından fanatik bir Müslüman olması ve Hindu tapınaklarını yıktırmasıdır. Bu noktada birçok araştırmacı, keza Hindutva taraftarları Evrengzîb'in Hindu dinine karşı oluşunu delillendirmek adına Hindu tapınaklarını yıktırmasını örnek olarak verir (Savaş, 2020, p. 295). Ancak Hindu tapınaklarının yıkılması sadece onun dönemine has bir uygulama değildir. Bölge ile ilgili tarihi kayıtlar incelendiğinde 1192-1729 yılları arasında seksen kadar tapınağın yıktırıldığı görülmektedir (Chettry, 2018, p. 52). Babürlülerin ve Evrengzîb'in Hindu tapınaklarının yıktırılması Hinduları sindirmekten ziyade devletin o dönemdeki siyasi çıkarları ile ilişkili durmaktadır. Ekber'in döneminden itibaren Babürlüler Hindu tapınaklarını devlet mülkünün bir parçası olarak görmüştür. Çoğunlukla tapınaklar yenilenmek amacıyla yıkılmıştır. Evrengzîb bu kapsamda, 1665 yılında Gucerat'ta bulunan Hinduların meşhur tapınağı Somnath'ı yeniden inşa ettirmek üzere yıktırmıştır (Chandra, 2015, p. 278). Ayrıca Orissa'da da birçok tapınağı yıktırıldığı da bilinmektedir (Chandra, 2015, p. 279). Ancak bu tapınakların hepsi toplu bir şekilde yıkılmamıştır (Savaş, 2020, p. 295). Konu ile ilgili kaynaklarda Hindulardan haksız vergi almak ve Hindu tapınaklarını yıktırarak suçlanan Evrengzîb'in bazı fermanlarının onun Hindu mabetlerine bağışta bulunduğunu göstermektedir (Nizami, 1995, pp. 537-538; Chandra, 1959, pp. 99-100). Ancak bu iddia ve bilgiler Hindutva taraftarlarının ona ve Müslümanlara karşı olan olumsuz tutumunu değiştirmemiştir.

Uzunca bir süre bir arada yaşayan Hindistan'daki farklı dinlere inanan gruplar arasında düşmanlıklar 1860'lı yıllarda, İngiliz sömürge idaresi döneminde ortaya çıkmıştır (Bayly, 1985, pp. 177-203). Bu tarihten sonraysa İslamofobia İngiliz işgalinin de etkisiyle Hinduların toplumsal hafızasında öteki olarak kalıcı hale gelmiştir. Hindutva taraftarı bu gruplara göre İngilizler çatışamayacak kadar güçlü oldukları için saldırılarda kendilerini koruma imkânı olmayan Müslümanlar hedef alınmıştır. Müslümanlar Hindistan'da sömürge döneminde ve

öncesinde ortaya çıkan her sorunun kaynağı ve mesulü olarak görülmüştür. Oysa tarihi açıdan bakıldığında, Hindutva taraftarlarının ülkenin geri kalmasının sebebi olarak öne sürdükleri örneklerin önemli bir kısmı İngiliz Sömürge İdaresi döneminde ortaya çıkmıştır (1757-1947). Ancak buna rağmen Hindutva taraftarları İngiliz sömürge dönemi hakkında çok az eleştiride bulunmaktadır. Çünkü bu eleştirinin onlara siyasi bir getirisi yoktur. Hatta ilk Hindutva ideologlarının bir kısmı İngiliz sempatanıdır. Örneğin BJP lideri ve çekirdekten yetişme RSS militanı olan Narendra Modi, İngiliz sömürge döneminin bakiyesi olan kanunları kullanmaya devam etmiş ve değiştirmek için hiçbir çaba da göstermemiştir (Truschke, 2020, p. 4). İngiliz sömürge dönemini görmezden gelen Hindutva taraftarları tüm suçu Müslümanlara atmaktadır (Truschke, 2020, p. 5). Ancak Hindu milliyetçi çevrelerinin bu geçmiş yorumu ve ondan kaynaklanan suçlamaları da tamamen İngiliz sömürge dönemi kaynaklı bir olgudur (Metcalf, 1995). Hiçbir değişikliğe uğramadan da devam etmektedir.

RSS, her ne kadar 1920'li yıllarda Hindutva'yı savunsa da hala bir şehir kulübü havasındadır çünkü üyelerinin büyük kısmı üst kastlara mensup kişilerdir. (Özellikle **Brahmanlar**) RSS, Orta ve Batı Hindistan'la Müslüman-Hindu çatışmasının yoğun olarak yaşandığı Kuzeyde yoğunlaşmıştır ama Güney Hindistan'da hemen hiç mevcudiyeti yoktur. RSS'in bağımsızlık öncesi dönemdeki en önemli isimleri Vinayak Damodar Savarkar ve Madhav Sadashiv Golwalkar'dır (*her ikisi de Brahman'dır*).¹¹ Bu isimlere Deendayal Upadhyaya'yı da eklemek yerinde olacaktır.¹² Bu üç isim 1920'li yıllardan itibaren Hindu milliyetçiliği düşüncesinin ayrı bir siyasi ve ideolojik proje olarak ortaya çıkmasında düşünceleri ve faaliyetleri ile etkili olan isimlerdir. İsmi sayılan bu ilk Hindutva ideologları 20. yüzyıl Avrupası'ndaki faşist hareketlerden etkilenmişlerdir (Truschke, 2020, p. 2). Bununla birlikte RSS, bir ideoloji olarak Hindu Milliyetçiliği düşüncesi sosyal ve ekonomik dönüşümden ziyade Hindu kimliği konusu ile meşgul olmuştur. Golwalkar ve Upadhyaya'nın Hindu Milliyetçiliği ideolojisini yorumlarındaki temel farklılıklar vardır. Golwalkar, Hindu ruhu ve kültürünü koruyabilmek için ırkçı bir söylem kullanıp, Müslüman, Hristiyan ve Komünistleri dışlamış ve Hindu toplumuna bir tehdit olarak tanımlamıştır. Upadhyaya ve Jana Sangh tarzı Hindu Milliyetçiliği anlayışının farkı ise benzer görüşleri paylaşmalarına karşın bunları daha yumuşak bir tarzda ifade etmeleridir (Chacko, 2019, p. 385).

Hindu milliyetçiliğinin temel metni Hindutva, 1922 yılında Savarkar tarafından yazılmıştır. Savarkar daha sonra Hindu Mahasabha Partisi'nin başkanı olmuştur. Parti, ırk temelli bir Hindu kimliği tanımlaması, Hindu çoğunluğun Müslümanlardan ayrılması ve antik çağın ileri Hindu medeniyetinin ihyası için mücadele edilmesini savunmuştur. Bununla birlikte parti, Hindu milliyetçiliğinin siyaset, ekonomi ve sosyal konulardaki düşünceleri hakkında çok az bilgi vermiştir. Savarkar 1930 ve 1940'larda yaptığı bazı konuşmalarında ekonomik ve sosyal konulara kısmen değinmiş olsa da, genellikle açıklamaları Hindu ideolojisi kaynaklıdır ve çoğunlukla da Kongre Partisi karşıtlığı temelindedir (Chacko, 2019, pp. 382-383). Artan eleştiriler üzerine RSS, toplumsal refahı attırmak, Komünist birliklerinin ekonomideki etkisini kırmak ve sınıf çatışmasını azaltmak için 1950'li yıllarda ticaret birlikleri kurma yoluna gitmiştir. Çünkü yukarıda sayılan etmenlerin Hindu toplumunu bölmesinden korkulmuştur (Jaffrelot, 1996, p. 127).

Golwalkar 1940'lı yıllarda Savarkar'ın yerine hareketin başına geçmiş ve 1973 yılındaki ölümüne kadar da hareketin başında kalmıştır. Hindutva ideolojisinin siyasi vitrini haline gelen Bharatiya Jana Sangh-BJS (1951-1977) onun döneminde kurulmuştur.¹³ Chacko, Golwalkar'ın bu durumuna karşı çıktığı iddiasındadır ancak 1940'lı yıllarda Savarkar tarafından kurulan Hindu Mahasabha'dan boşalan yeri doldurmak için RSS üyelerinin BJS'ye üye olmalarını kabul etmek durumunda kaldığı iddiasındadır (Chacko, 2019, p. 385).

Siyasi parti kuruluşuna pek sıcak bakmayan Golwalkar Hitler'in **saf ırk** düşüncesinden ciddi derecede etkilenmiştir (Jaffrelot, 1996, p. 54). Ancak sadece Golwalkar değil, Savarkar da Nazileri **saf ırk** teorisini benimsemiştir (Savarkar, 1989). Savarkar ve diğer Hindutva ideologları Hitler'in Yahudilere karşı izlediği politikaları Hindistan'ın Müslüman azınlık sorununu çözmede kullanılabilecek çözümler olarak görmüşlerdir. Örneğin; RSS ikinci başkanı M. S. Golwalkar, Nazi Almanyası'nın Sami ırkını tasfiyesini Hindistan için yararlı bir tecrübe olarak tarif etmiştir (Egorova, 2008, p. 42). Bu yüzden Hindistan'ın siyasi, kültürel ve sosyal açıdan oldukça çalkantılı olduğu bu dönemde Savarkar **İki Millet Teorisi**'ni ortaya atmıştır. Çünkü Golwalkar'a göre Müslümanlar ve Hindular aynı etnik temelden gelmiş olsalar dahi, aralarındaki derin anlayış farklılıkları yüzünden aynı toplumun, bütünü parçaları olarak bir arada yaşamalarına imkân yoktur.

Golwalkar'a göre Müslümanlar, Hindu toplumu ve milletinden ayrı bir millettir. Bu yüzden Hindular için oluşturulan bir toplumda tam vatandaşlık hakları olamaz (Snehi, 2003, p. 11). Hindistan Müslümanları ataları ihtida ettiği için atalarının toplumundan ayrılmışlardır. İngiliz döneminde de iktidar ve idareyi kaybettikleri için kendilerini toplumun geri kalan kısmından soyutlamışlardır. Bu soyutlama sonucu oluşan yeni kimlikleri 20. yüzyıl'ın başındaki Hilafet ve Tebliğ Hareketleri ile daha da belirginleşmiştir (Elst, 2001a; 2001b). Bu durum Müslümanların kendi seçimidir ve bu yüzden de sonuçlarına da katlanmak zorundadırlar. Hindutva ideologlarının tahayyülündeki yeni Hindu toplumunda azınlıklar yoktur, dolayısıyla azınlıkların hakları da yoktur (Snehi, 2003, p. 11). Ama Hindu toplumunun bir parçası olmayı kabule ederlerse bu olumsuz durumdan kurtulma imkânları bulunmaktadır (Brass ve Vanaik, 2002, p. 2).

Golwalkar, Hinduizm'in karşı karşıya kaldığı bu tehditlerin üstesinden gelmek için Savarkar'ın Hindu dinini temel alan köktenci düşüncelerini daha da geliştirme yoluna gitmiştir. Geliştirdiği bu yeni yaklaşım ise tamamıyla Hindutva düşüncesini temel almıştır.¹⁴ Ama görüldüğü kadarıyla Golwalkar'a sadece Hindutva düşüncesi ilham kaynağı olmamıştır. Gandhi de dâhil, yabancı olarak görülen her şeyin reddi ile kendini gösteren 20. Yüzyıl Hindu milliyetçi düşüncesinin aşırılarından olan Golwalkar, Nazizm ve daha genel adı ile Faşizme hayrandır ve ona göre Faşizm Hindistan'a en uygun idare şeklidir. Bu iki düşünceyi harmanlayan Golwalkar Hindutva'yı etnosentrik bir temelde yeniden tanımlamaya çalışmıştır: "Çalışmalarımızın ana amacı... mükemmel şekilde organize olmuş bir toplum meydana getirmektir. Bu toplumda her birey ideal Hindu insanı profiline uygun hale gelecektir." Bu değişim çerçevesinde RSS düşen görev ise: "Toplumunu değiştirmek, güçlendirmek, ilerlemesini sağlamak, toplumla organizasyonun aynileştiği zaman da bu ikisinin birleşerek bir bütün haline gelmesini sağlamaktır" (Golwalkar, 1939). Günümüze kadar İslam ve Müslümanlar korkusu Hindutva taraftarları tarafından düşüncelerini yaymak için kullanılmıştır. İslam tehdidi konusu ısrarla kullanılmıştır. Hindutva taraftarlarına göre Müslüman nüfusun artışı ve İslam dinine yönelik bu şekilde devam ederse Hindu Rashtra'yı devam ettirecek olan Hindu kültürü yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır.¹⁵

2) Hindutva Düşüncesi ve Hindistan Siyaseti

Hindutva taraftarları kendilerini toplum mühendisi olarak görme eğilimindedirler. Temel amaçları Hinduları tek bir kimlik etrafında birleştirmek, farklı etnik gruplar, inançlardan tek ve üniter bir Hindu toplumu yaratmaktır. Özellikle Kast Sistemi ile birbirinden ciddi şekilde ayrılmış ve parçalanmış ve hiçbir zaman bir toplum oluşturmamış olan bu grupları geleneksel uygulamaları da koruyarak nasıl birleştirecekleri ise önemli bir sorundur.

Hindu gruplarını yanlarına çekmek için tarihi kompleksler kullanılmaya çalışılmakta, bu günümüze yansıtılarak Hinduların kendi ülkelerinde ikinci sınıf insan muamelesi gördükleri, geçmiş dönemdeki işgallerin bakiyesi olan azınlıkların Hindistan Anayasası tarafından kayırıldığı gibi popüler söylemler kullanılmaktadır.

Hindutva taraftarları son yıllarda göstermelik olarak Müslümanların da kendi saflarına katılabileceklerini söyleseler de, Hindutva organizasyonları ülkeyi Müslüman fatihler ve onların bakiyelerinden kurtarmak şeklinde tarif ettikleri ana amaçlarından vazgeçmiş değildirler. Bu yüzden de Hinduları birleştirme misyonu tüm hızıyla devam etmektedir. Bu kampanyada kullanılan slogan ise “Sangathit Hindu, Samartha Bharat-Birleşik Hindular, Güçlü Hindistan’dır.” Ancak Hindular yanlış ve kasıtlı bir şekilde tek bir ırk olarak gösterilmeye çalışılmaktadır (Bhagavan, 2008, p. 889).

Hareketin önde gelen organizasyonlarından birisi Rashtriya Swayamsevak Sangh-RSS’tir. RSS’ye göre Hindistan medeniyetin kaynağıdır; bilgi, kültür ve medeniyet buradan tüm dünyaya yayılmıştır. Bu konu Hindulara anlatılmalı ve geçmişleri ile gurur duymaları sağlanmalıdır. Bu kimliğin yüceltilmesi girişimi kapsamında Müslümanlara karşı savaşan Ahilyabai Holkar, Prithviraj ve Shivaji Maharaj gibi kişiler milli gururu okşamak ve kahramanlar yaratmak için özellikle ön plana çıkarılmaktadır.

a) Hindutva İdeolojisi’nin Temel İddiaları

Hindutva taraftarlarının söylemlerini üzerlerine kurdukları bazı iddialar ve peşin hükümler vardır. Bunlar:

- Hint Alt Kıtası (**Akhand Bharat**) Hinduların anavatanıdır. Akhand Bharat’ın sınırları ise sadece bugünkü Hindistan Devleti veya İngiliz Hindistanı ile

sınırlı değildir. Hindutva taraftarlarının Hindistan tanımlaması içine haliyle bugünkü Pakistan, Bangladeş, Sri Lanka ve bazen de Afganistan da girer. Büyük Hindistan kapsamına ise Endonezya'ya kadar olan bölge de dâhil edilmektedir (PTI, 2021; Samrat, 2021; Yadav 2016).

- Hindu, Hindistan'ı (**Bharat**) anavatanı¹⁶ ve kutsal bir yer¹⁷ olarak kabul eden kimsedir. Daha açık ifadesi ile Hindular Hindistan kökenli Budizm, Cainizm ve Sihizm gibi dinlere inanan kimsedir. Müslümanlar ve Hristiyanlar bu kapsamın dışındadır, çünkü bu dinler Hindistan kökenli değildir bu yüzden de yabancıdır ve Hindistan'da hiçbir hakları olamaz (Snehi, 2003, p. 16; Pattanaik, 2005, p. 11).
- Hindu fanatikleri etnosentrik bakış açıları yüzünden kültür ve medeniyetin kaynağını Hindistan olarak görürler. Tüm bu sayılanlar Hindistan'dan diğer bölgelere yayılmıştır. Bu yüzden de Hindu fanatik milliyetçileri **Hint-İran Göç Teorisi**'ni (**Indo-Iranian Migration Theory**)¹⁸ kabul etmemektedirler. Bu teoriye göre gerek Veda Dini'nin gerekse de Hint-Avrupa dillerinin kaynağı Orta Asya'dır. Her ikisi de 3.500 yıl önce Orta Asya'dan göç eden Arilerce alt kıtaya getirilmiştir. Bu teori tüm Hindutva düşüncesini alt üst edeceği için Hindutva taraftarları tarafından kabul edilmez. Onlara göre İndus Vadisi Medeniyeti Aryan'dır ve medeniyet diğer bölgelere buradan yayılmıştır (Jha, 2008).
- Hindular kendi anavatanlarında ikinci sınıf vatandaş, bir nevi Parya olmuşlardır. Özellikle Hristiyanlar ve Müslümanların zararlı faaliyet ve tutumları yüzünden ortaya çıkan bu olgu tersine çevrilmeli, Hindular hâkim duruma geçmelidir (Savarkar, 1989).
- Hindular ayrıca İngiliz idaresi ve Komünist etkisi yüzünden de zayıflamışlardır, bunun da tekrar etmemesi sağlanmalıdır (Chacko, 2019, p. 385; Jaffrelot, 1996, p. 127).
- Hinduların hak ve çıkarlarını korumak için Hindu toplumu oluşturulmalı ve devlet de Hindulaştırılmalıdır. Hindu Kültürü de yeniden ayağa kaldırılmalıdır (Chandra, 2020; Bhattacharjee, 2021; Kinnvall ve Svensson, 2010, pp. 274-292).
- Hindistan Devleti Keşmir konusunda Müslümanlara yeteri kadar sert davranmamaktadır (Varshney, 1991, pp. 997-1019; Sit, 2019).

b) Hindutva Organizasyonları

Ülkede kurulan ilk Hindu aşırı milliyetçi örgütü Rashtriya Swayamsevak Sangh'tır. (RSS) 1925 yılında kurulmuş olan bu örgüt pek çok diğer örgütün ve organizasyonun da zaman içinde kurulmasını sağlamıştır. Bu örgütlerden bazıları:

- Swadeshi Jagran Manch
- Bharatiya Mazdoor Sangh (**Hindistan İşçiler Birliği**)
- Akhil Bharatiya Vidyaharti Parishad (**Hindistan Öğrenci Birliği**)
- Bharatiya Kisan Sangh (**Hindistan Çiftçiler Birliği**)
- Vanvasi Kalyan Ashram (**Kabilelerin Refahı Birliği**)

Benzer fikirleri savunan bu organizasyonların hepsinin ortak noktası Hindu olmayan gruplara karşı şiddet kullanılmasını meşru görmeleridir. Onlara göre bu şiddet ve tedhiş tamamıyla savunma amaçlıdır ve Müslümanlar tarafından yapılan zorla ihtida girişimlerine bir tepkidir. Ama bu bağlamda Dokunulmazlar gibi en alt kastlarda oldukça zor şartlarda yaşayan insanlara yeni bir umut sunan İslam ve Hıristiyanlık gibi dinlere nasıl zorlama ile insanların geçtiği Hindu fanatikleri tarafından açıklanması gereken bir konudur. Bu ihtidaların fatihlerin zoru ile gerçekleştiği iddiası konuyu basite indirgemeye çalışmaktan başka bir şey değildir.

Hindutva düşüncesi 1940'lara kadar her düzeyde marjinal olarak kalmıştır. Çünkü 20. yüzyılın ortalarına kadar hareketin mesajlarını yaymak için kullanabileceği sadece iki kanal vardır. Bunlardan birisi Hindu Mahasabha'nın resmi yayın organı olan Hindu Outlook adlı gazetedir. Diğer iletişim kanalı ise Hindutva ideologları tarafından verilen konferanslar ve düzenlenen mitinglerdir (Copland, 2005, pp. 66-124; Mayaram, 1977, pp. 170-177 ve 270-281). Bu sebeplerden dolayı hareket sahası kısıtlanmış olan hareket ülkede İngiliz idaresinin sona ermesi ve İngiliz Hindistanı'nın Hindistan ve Pakistan olarak ikiye ayrılmasından sonra hızlı bir yükselişe trendine girmiştir. Hindutva taraftarlarının 40'li yıllara damgasını vuran ve en bilinen eylemleri ise 1948'te Gandhi'nin öldürülmesidir. Bu suikastı eski bir RSS üyesi işlemiştir. Bu açıdan RSS'nin Hindistan yakın tarihine en büyük katkısı, üyelerinden biri olan ve Gandhi'yi öldüren Nathuram Godse'dir (Nussbaum, 2009, p. 165; Jha, 2020). Suikastın sebebi olarak Gandhi'nin Hindulardan çok Müslümanların tarafını tutması, yaptıkları ve söylemleri ile Hinduuları olumsuz yönde etkilemesi ve onları pasifize etmeye çalışması gösterilmiştir. Hindutva taraftarlarına göre Gandhi tam anlamıyla bir pasifisttir; Hinduılara sürekli şiddet karşıtı olmayı tembihleyerek onları fikren ve fiziken zayıflatmıştır. Bu zayıflama nedeniyle Hindular hala zayıf ve

dejenere haledir; uysal ve itaatkar olmuşlardır. Gandhi/Nehru hanedanı Hindistan'ı zehirlemiştir. RSS baş ideologu olan Golwalkar'a göre Hindistan'daki yabancı ırklar ve dinler Hindu dili ve kültürünü kabul etmek, bu sayılanlara saygı göstermek, Hindu ırkı ile bütünleşmek zorundadırlar. Bu sayılanları kabule yanaşmazlarsa ülkede hiçbir vatandaşlık hakkı olmadan yaşamaya razı olmak durumundadırlar (Golwalkar, 1939, pp. 47-48 ve 55-56). Oysa Gandhi'nin tutumu, daha önce de ifade edildiği üzere, azınlıkları ve yabancıları cesaretlendirmiştir. Suikasttan sonra RSS, Gandhi Suikastındaki bağlantısı sebebiyle bir yıl kadar kapatılmıştır. Parti 1975 yılında İndira Gandhi ülkede olağanüstü hal ilan ettiğinde ikinci kez kapatılacaktır (Shankar, 2019, p. 9).

Hindutva her ne kadar başlarda seçkin bir kitleye hitap etmek amacıyla oluşturulmuş olsa dahi Bharatiya Janata Partisi'nin (BJP) söyleminde RSS'inkinden daha başarılı olmuştur. Bu başarıda da iki faktör oldukça etkili olmuştur:

1. Kongre Partisi'nin yıpranması ve halkın desteğini kaybetmesi,
2. Hindu toplumu içinde saldırgan ideolojilerin yaygınlaşmaya ve prim yapmaya başlaması.

Her ne kadar BJP başarılı olsa da onun temelini oluşturan örgütlenmeler onun kadar şanslı değildir. BJP'nin temeli olan Jana Sangh ya da Bharatiya Jana Sangh (BJS) 1951 yılında RSS tarafından kurulmuştur (Shankar, 2019, p. 9). BJP, Hindu aşırı milliyetçi hareketinin siyasi kanadını oluşturmaktadır (Chacko, 2019, p. 377; Malik ve Singh, 1994, pp. 163-164 ve 175). Kuruluşunu takiben kendi seçmen tabanı oluşturmak için BJS her türlü yaklaşımı ve stratejiyi denemiştir. Bu yaklaşımlar arasında etnik-dini temelde hareketler, tutucu çevrelerin desteğini sağlamak için uygulanan tavizsiz ve sert bir Hindutva söylemi, anti sosyalist fikirlere destek, farklı partilerle seçim ittifakları, tüccarlar ve işadamlarının bir araya geldiği çıkar grupları tesisi vb. girişimler vardır.¹⁹ Ama en önemlisi, BJS kısa sürede adını duyurmak için toplumsal şiddet ve tedhiş hareketlerini sıklıkla kullanma yoluna gitmiştir (Brass, 1990). Hindu çıkarlarının savunucusu olduğu iddiasında olan BJP, ayrıca Hinduların bilinçaltındaki korkuları kışkırtma, ülke siyasetindeki yerini sağlamlaştırmak için Hindularla Müslümanlar arasındaki kutuplaşmayı attırma gayretinde olmuştur (Shankar, 2019, p. 34).

BJS kuruluşundan itibaren kendisini ortanın sağında bir parti olarak tarif etmiştir. Bu bağlamda Kast Sistemi'nin devamını ve bu sisteme saygı gösterilmesini vd. geleneksel uygulama ve imtiyazların savunuculuğunu da yapmıştır. Ülke

genelinde toprak reformu yapılması, çalışma şartlarının iyileştirilmesi gibi Kongre Partisi tarafından önerilen sosyal reformların çabalarının hepsine karşı çıkmıştır (Chacko, 2019, p. 386). Kongre Partisi, şehirleşme ve bu bölgelerde sanayileşme, tarım kooperatiflerine ve küçük ve orta büyüklükteki işletmelere ekonomik programında özel bir önem verirken, BJS devlet kontrolündeki bir silah sanayi ve ağır sanayileşme hamlesini öncelmiştir. Ağır sanayinin öncelikli görevi silah sanayinin ihtiyaç duyduğu parçalarını üretmek olacaktır (Graham, 1990, p. 30). BJS, dış politikada da farklı bir yöne gidilmesinden yana olmuştur. Ülkedeki yabancı karşıtı grupların en bilinenlerinden birisi olan BJS, Soğuk Savaş döneminde Hindistan'ın ABD ve Batı Bloğu ile birlikte hareket etmesinden yana tavır koymuştur. Öyle ki bu konudaki istekliliğini göstermek için BJS işi Vietnam Savaşı'nda ABD'nin tarafını tutmaya kadar götürmüştür.

1960'lı yılların sonuna gelindiğinde BJS ve RSS arasındaki ilişkiler oldukça gelişmiştir. RSS, BJS'nin akıl hocası, ideolojik ve siyasi rehberi haline gelmiştir. RSS, ayrıca partinin de koruyucusu görevini üstlenmiştir. Bu sayede de parti içindeki tüm anlaşmazlıkları rahatlıkla uzlaştırabilmiştir. Bu dönemde RSS Toplantıları (*Pracharak*), BJS'nin oy toplama stratejisinin temelini oluşturmuştur. Ancak bu ilişki karşılıklıdır; RSS de siyasi alanda sözcülüğünü yapması için BJS muhtaçtır. Bu yüzden de her iki organizasyonun ilişkilerinin bozulmamasına özel önem gösterilmiştir. Bu iki örgüt arasında rekabet veya anlaşmazlığın söz konusu olmasına da izin verilmemiştir. Zaten RSS, siyaseten BJS'nin vâsisidir ve bu yüzden de sonsöz hakkı her zaman RSS'nin olmuştur.

Tüm bu siyasi ve organizasyonel alanlardaki yardımlaşma ve iş birliği girişimlerine rağmen BJS, 1967 seçimlerinde Kongre Partisi uyguladığı yanlış politikalar sebebiyle büyük oy kaybına uğrayana kadar, marjinal bir parti olarak kalmıştır. Bu çevrimin kırılmasındaki en önemli sebeplerden biri 1962 yılında Çin'le girişilen sınır savaşında Hindistan'ın yenilgiye uğramasıdır. Alınan bu yenilgiden Hindistan toplumu büyük hayal kırıklığı yaşamamış ve bu yenilginin siyasi faturasını Kongre Partisi'ne kesmiştir. 1966-1967 seçimlerinde Kongre Partisi büyük oy kaybına uğramıştır. Bunun sonucunda Hindistan Parlamentosu'nun alt kanadındaki üye sayısı 200'den 50'ye kadar düşmüştür. Bu sonuç Hindistan siyasetinde Kongre Partisi'nin kesin hâkimiyet döneminin artık sonuna geldiğinin bir göstergesi olmuştur. Ortaya çıkan bu sonuçtan azami faydayı elde etmeye çalışan Jana Sang diğer partilerle ittifak yapma yoluna gitmiştir. İttifak çalışmalarına ek olarak parti 1960'lı yılların ortalarından itibaren siyasi söyleminde sosyo-ekonomik

konulara daha fazla yer vermeye başlamıştır (Jaffrelot, 1996). Ek olarak orta sınıf toprak sahipleri ve özel sektörde çalışan beyaz yakalılar arasında 1950'li yıllarda Nehru tarafından yapılan reformlar yüzünden ortaya çıkan memnuniyetsizliği kendi adlarına kullanmak için Jana Sangh, Kongre Partisi'nin politikalarına olan muhalefetini attırmıştır (Chacko, 2019, p. 386). Çünkü Jana Sangh kurmayları oylarını arttırabilmek için en önemli ve geçer yolun bu olduğunu görmüşlerdir (Jaffrelot, 1996). Bu kapsamda 1967 seçimlerinde BJS Hindu orta sınıfının verdiği destekle ve yeni oluşturulan "Birleşik Cephe"nin yardımıyla büyük bir çıkış yapmıştır. 1962-1977 yılları arasındaki dönemde BJS Milli Meclis (**Lok Sabha**) seçimlerinde %3.1 ile %9.4 arasında oy almıştır. Bu dönemde Hindistan Komünist Partisi BJS'nin iki katı kadar oy almaktadır. Sol kanat partiler ise blok olarak Hindutva Sağ'ının üç katı kadar oy almıştır. BJS, bu yıllarda İndira Gandhi tarafından uygulanan **Sola Dönüş** politikası yüzünden ciddi yara almıştır. Bu yeni politika çerçevesinde Gandhi ülkedeki bankaları millileştirmiş ve 1971'de ülkedeki yaygın fakirlikle mücadele için "Gharibi Hatao (**Fakirliği Yokedin!**)" adını verdiği programı yürürlüğe koymuştur. Gandhi'nin bu politikaları BJS tabanında önemli bir oy kaymasına sebep olmuştur. Ama bununla birlikte 1975 yılında Gandhi'nin ülkedeki karışıklıkları bastırmak için Olağanüstü Hal ilan etmesi BJS'nin kaybettiği oyları geri alması için aradığı fırsatı sağlamıştır. Tüm diğer siyasi parti liderleri ile birlikte Jana Sangh liderlerinin de tutuklanıp hapse atılması, onların diğer partilerle aynı kefeye konulmasına sebep olmuş ve meşruiyet kazanmalarını hızlandırmıştır. Bu gelişmeye ek olarak BJS ve RSS kadroları J. P. Hareketi'nin içine sızma imkânı bulmuşlardır.

J. P. Hareketi eski Gandhi yanlısı Sosyalist lider Jayaprakash Narayan tarafından kurulan ve özellikle de Bihar ve Gucarat'ta etkili olan, Hindistan'da güvenilir ve saygı duyulan geniş tabanlı bir harekettir. Hareketin kurucusu olan ve kısaca **JP** olarak bilinen Jayaprakash Narayan (1902-1979) Hindu aktivist ve siyasetçisidir. 1970'li yıllarda İndira Gandhi'ye karşı yaptığı muhalefetle tanınmıştır. Bu muhalefetini siyasi bir zemine oturtmak için 1975-1977 yılları arasında İndira Gandhi ülkede olağanüstü hal ilan ettiği zaman, Janata Partisi'ni kurmuştur (Shankar, 2019, p. 8). Narayan, 1902 yılında Bihar'da Sitabdiara kasabasında doğmuştur. Orta Kasta mensup bir aileden gelen Narayan lise yıllarında siyasetle ilgilenmeye başlamıştır. 20 yaşındayken üniversite eğitimi almak için ABD'ne gitmiş ve burada Siyaset Bilimi, Sosyoloji ve İktisat okumuştur. Yüksek lisans yaparken Marksizm'e yönelmiştir.

Mali sıkıntılar ve ailevi sorunları yüzünden doktora eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalan Narayan, Hindistan'a geri dönerken Hindistanlı Devrimcilerle (Rajini Palme Dutt vb.) tanışmıştır. Ülkeye döndükten sonra 1929 yılında Nehru'nun daveti üzerine Kongre Partisi'ne katılmıştır. İngilizlerle olan mücadele sırasında "Quit India (**Hindistanı Terk Edin**)" hareketi ile adını duyurmuştur. 1920 yılı Ekim ayında evlenmiştir. 1932 yılında Sivil İtaatsizlikten dolayı Nasik Hapishanesi'ne atılmıştır. Burada Minco Masani, Ram Manohar Lohia, Achyut Patwardhan, Yusuf Desai, Ashok Mehta ve diğer milliyetçi liderlerle tanışmıştır. Hapisten çıktıktan sonra Kongre Partisi içinde Kongre Sosyalist Partisi hareketini oluşturmuştur. (Başkanı Achanya Narendra Deva olan hareketin Başkan Yardımcısı ise Narayan idi.) Bağımsızlık ve Gandhi'nin öldürülmesinden sonra 1948 yılında JP, Acharya Narendra Deva ve Basawon Singh ile Kongre Partisi'nden ayrılmış ve Sosyalist eğilimli Praja Sosyalist Parti'yi kurmuştur. Partinin başına da Basawon Singh geçmiştir. 1954 yılında JP, **Bhoodan Hareketi**'ni başlatmış ve Hindistan'daki en alt kast olan Haricanlar'a (**Dokunulmazlar**) toprak dağıtılmasını önermiştir. 1957 yılında Sosyalist Parti'den ayrılmıştır. Çünkü **Rajniti (Devlet Politikası)** yerine **Lokniti (Halk Politikası)** adı altında bir yaklaşım geliştirmiştir ve bu yeni politikası partinin politikası ile uyuşmamaktadır. Çünkü Lokniti, uzlaşmaya dayalı sınıfsız bir toplum ve **Sarvodaya** adını verdiği katılımcı bir demokrasi anlayışını öngörmektedir. 1964 yılında Hindustan Times'ta yazdığı bir makalede Hindistan'ın verdiği sözü tutmasını ve Keşmir'in kendi kaderini Tayin hakkına saygı göstermesini istemiştir. Bu kapsamda yazdığı ikinci yazısında ise **Hindu Domino Teorisi**'ni de eleştirmiştir. **Hindu Domino Teorisine** göre, eğer Keşmir'e bağımsızlık hakkı verilirse bu ülkenin çözülmesine giden yolu açabilirdi. Çünkü Hindistan'da eyaletler ortak bir dil, kültür ve tarih ile değil, güçle bir arada tutulmaktadır. Bu görüşleri milliyetçi çevrelerden oldukça sert tepkiler almıştır. 1974'te **Bihar Hareketi** adlı çiftçi hareketine destek vermiştir. 1974 ve 1976 yıllarında iki sivil toplum örgütünün kuruluşunda görev almıştır. 1975 yılında Allahabad Yüksek Mahkemesi Indira Gandhi'yi seçim yasalarını ihlal ettiği için suçlu bulunca JP, Gandhi'yi istifaya çağırmıştır. Ama Gandhi istifa etmek yerine 25 Haziran 1975 gece yarısından sonra Olağanüstü Hal ilan etmiştir. Bunun üzerine JP, istifa çağrısını yenilemiş ve güvenlik güçlerine Gandhi'nin emirlerine uymamaları çağrısında bulunmuştur. Ancak bu çağrısı güvenlik güçleri tarafından dikkate alınmamış ve tutuklanmıştır. Ama hapiste kalması uzun sürmemiş, böbrek yetmezliğine yakalandığı için tahliye edilmiştir. Ülkedeki Olağanüstü Hal 18 Ocak 1977'de

kaldırılmıştır. Olağanüstü Hal'in kaldırılmasını takiben ülke genelinde seçime gidileceği ilan edilmiştir. Bunun üzerine sosyalist eğilimli Janata Partisi kurulmuş ve başkanlığına JP getirilmiştir.²⁰ Yapılan seçimleri Gandhi'ye duyulan tepkinin de etkisiyle Janata Partisi kazanmıştır. JP birkaç kitap da yazmıştır. Bunların içinde en bilineni ise **Hindistan Siyasetinin Yeniden Yapılanması**'dır. JP, Hindu milliyetçiliğini teşvik etse de Sangh Parivar'ın²¹ yaklaşımlarını da eleştirmekten geri kalmamıştır. 1979 yılında Patna'da ölmüştür (Prasad, 1980).

JP'nin de dâhil olduğu tüm bu girişimler Hindutva taraftarlarına seslerini duyurmaları için aradıkları ortamı sağlamıştır. Olağanüstü Hal kaldırılıp 1977 yılında seçimlerin yapılacağı ilan edildiğinde bundan istifade etmek isteyen BJS ve RSS tüm diğer komünist karşıtı grupları bir çatı altında toplayarak Janata Partisi'ni kurmuştur. Bu sayede de Jana Sangh üyeleri otomatikman Janata Partisi'nin üyesi haline gelmiş ve Janata Partisi, J. P. Narayanan, The Indian Express yazarı Ram Nath Goenka gibi toplumca bilinen ve tanınan kişilerin popülaritesinden azami derecede yararlanmıştı. Eline geçirdiği fırsatı iyi değerlendiren Janata Partisi taktiklerinde başarılı olmuş ve Kongre Partisi'ni Hindi konuşulan tüm bölgelerde yenilgiye uğratmıştır. Bunun sonucunda ise Meclise 294 temsilci sokmayı başarmıştır. Tahminlere göre bunlardan 80-100 kadarı eski Jana Sangh üyesidir. Ama Janata Partisi'nin çıkışı uzun sürmemiştir. Parti içinde yaşanan görüş ayrılıkları sebebiyle Janata Partisi 80'li yıllarda dağılmıştır. Bu dağılmaya sebep ise eski BJS üyelerinin faaliyetleri olmuştur. BJS üyelerinin parti tüzüğüne RSS'nin dar çerçeveli dini ve siyasi söyleminden eklemeler yapmak istemesi diğer fraksiyonlar hoş karşılanmamış, özellikle Sosyalistler bu girişime şiddetle karşı çıkmıştır. Bunun sonucunda da Parti içinde derin fikir ayrılıkları ortaya çıkmıştır. Yine 80'li yıllarda kendisini toplayan Kongre Partisi İndira Gandhi önderliğinde yeniden iktidara gelmiştir.

Bir önceki genel seçimlerde 290 kadar temsilci çıkaran Janata Partisi'nin seçmenin beklentilerine cevap verememesi sebebiyle Temsilciler Meclisi'ndeki üye sayısı 31'e kadar gerilemiştir. Bunun üzerine Janata Partisi'nin yolun sonuna geldiğini anlayan eski Jana Sangh üyeleri 1980 Nisan'ında yeni bir parti kurmuştur: **Bharatiya Janata Partisi-Hindistan Halkının Partisi (BJP)**. Kurulan yeni partinin lider kadrosu, ama özellikle de partinin başkanı olan Atal Behari Vajpayee yeni partinin Jana Sangh'ın insanları usandıran aşırı tutucu imajı ve bazı ideolojik kısıtlama ve sınırlandırmalarından vazgeçeceğini iddia etmiştir. Ama yeni parti her ne kadar daha liberal bir

tutum sergilese de Hindutva'nın temel fikirlerinden en ufak bir taviz vermemiştir.²²

Hindistan'da 80'li yıllarda yaşanan iç çatışmalar ve kargaşalıklar Pencap'taki ayrılıkçı hareketler, İndira Gandhi'nin siyasi çizgisini değiştirmesi ve yumuşak bir Hindutva söylemini iktidarda kalabilmek için benimsemesi, yine Gandhi'nin Sih bir koruması tarafından öldürülmesi ve bunun sonucunda da Hindistan ordusunun Amritsar'daki Sihlerce kutsal sayılan Altın Tapınağa saldırması vb. ülkenin iç politikası ve siyasetinin dini inanç hatları boyunca bölünmesini sebep olmuştur. Bu bölünme Kongre Partisi'nin elini güçlendirmiştir. Kongre Partisi Hindistan toplumunun tehlike altında olduğu temasını işleyerek 1984 seçimlerini kazanmıştır. Bunun sonucunda Hindutva söylemi ve savunucuları bir kez daha toplum içinde marjinalleşmeye başlamıştır. Ama bu marjinalleşme uzun sürmemiştir. VHP, seküler bir devlet olduğu iddiasında olan Hindistan'da tamamıyla dini motifler ve motivasyonlarla örülü bir kışkırtma kampanyasına, devletin de göz yumması ile başlamıştır. Çünkü ulus inşasında sekülerizmin bir strateji olarak kullanılması Hindistan'da ihtilafli bir konudur (Chatterji, 2004, p. 322). Hindu milliyetçi çevreleri, ülkede sekülerizmin yaygın olarak kabul görmesi halinde ülkedeki siyasi ve kültürel durumun içinden çıkılmaz bir hal alacağını ve yine siyasi, kültürel ve sivil kurumların tartışmalı bir hale geleceğini savunmaktadırlar. Bu yüzden Hindu milliyetçilerine göre sekülerizm azınlık haklarının ve isteklerinin aşırı derecede uygulamaya konulmasından başka bir şey değildir ve pratik hiçbir faydası da yoktur (Bhargava, 1996, pp. 57-74; Jhingran, 1996, pp. 75-86). Bu yüzden de Hindutva taraftarlarının nihai amacı Hindistan'ı seküler bir devletten etno-milliyetçi bir yapıya dönüştürmektir (Truschke, 2020, p. 1).

VHP, yukarıda değinilen bu kampanyada yeni nesil fanatikler rüştlarini ispat etmek için Hindulara ait pek çok kutsal yerin Müslümanların işgali altında olduğunu, buraları onlardan temizleyebilecek tek gücün ise kendileri olduğu iddiası ile sokaklara dökülmüştür. Dönemin Başbakanı Rajiv Gandhi'nin bir sonraki seçimleri kazanabilmek için bu gruplara tolerans göstermesi BJP ve VHP'ye kolaylık sağlamıştır. Fırsatı kaçırmayan BJP kardeş kuruluşu VHP'den Müslümanlara yönelik bir tedhiş ve terör kampanyası başlatmasını istemiştir. Bunun üzerine Lal Krishna Advani²³ Hindu tanrısı Ramayana'nın doğum yeri olduğu iddiası ile 1990'larda Ayodya Camii'nin yıkılması için bir kampanya başlatmış ve ülke genelinde bir tura çıkmıştır. Eski savaş arabalarına benzetilmiş bir Toyota minibüsle gerçekleştirdiği bu turda geçtiği her yerde olaylar çıkmıştır. Gezi boyunca kışkırtma amaçlı olarak, kasıtlı

seçilen güzergâh boyunca sürekli olarak Müslüman düşmanlığını kışkırtılmıştır. Bu turda en çok kullandığı slogan ise: “Müslümanlar için iki yer vardır: Ya Pakistan ya da Kabristan” olmuştur. Yaşanan bu manipülasyonlar sonucunda ise önce Ayodhya'daki Babri Mescidi'nin yıkılması ile başlayan olaylar Gucarat'taki katliamlara kadar uzanmıştır. (2002) Bu yüzden Ayodhya'daki kutsal yerler; Tanrı Ram'ın doğduğu yer ve Mathura, Tanrı Krishna'nın doğum yeri dini inanç temelli şiddetin kaynağı olarak tanımlanmaktadır (Jha, 2008, p. 19). Ancak Hindutva taraftarları bu durumdan şikâyetçi değildirler. Bu şiddet olayları sonucunda popüleritesinin arttığını gören BJP ve Hindutva taraftarları her fırsatta benzer konularda sorunlar icat etmeye çalışmış, konunun unutulmaması için her fırsatı değerlendirmiştir.

1986'da BJP lider kadrosunda bir devir teslim olmuş, Vajpayee yerini yardımcısı Lal Krishna Advani'ye bırakmıştır. Lider değişiminden sonra partinin söyleminde de bazı değişiklikler olmuştur. Parti içinde **Hindu Birliği (Hindu Sanghatan)** düşüncesini savunan ve parti söyleminde daha fazla dini referanslara atıfta bulunulmasını isteyen bir grup aktif hale gelmeye başlamıştır. Bu politika değişimini takiben BJP daha önce Jana Sangh tarafından uzunca bir süre kullanılan üç konuyu tekrar öncelik listesinin en başına aldığını ilan etmiştir. Bu üç konu sırasıyla şunlardır:

1. İnek kesiminin yasaklanması. Gau Raksha-İneklerin korunması. Hindutva taraftarları arasında oldukça popülerdir. Merkezi idare ve bazı yerel yönetimler tarafından desteklenmektedir. Ancak bu durum ekonomik kayıpları da beraberinde getirmektedir. Bu durumu bahane eden Hindutva taraftarları özellikle Müslümanlara ait olan hayvan çiftliklerine saldırmıştır. Bu da ülkenin gelişen et ve deri endüstrisini çökertmiştir. Sektörde çalışanların büyü kısmı işsiz kalmıştır. Büyükbaş hayvan besiciliği yapılamadığı için bu hayvanlara bakmanın bir anlamı kalmamıştır. Bunun sonucunda başıboş kalan hayvanlar karınlarını doyurmak için tarım arazilerine zarar vermektedir. Bu da Hindutva taraftarlarının popüler söylemlerinden birinin ülke ekonomisine verdiği zarara bir örnektir. Bir diğer zarar verici yöntem ise sıklıkla uygulanan grevler ve gösterilerdir (Gosh, 2020, pp. 2-3). Keşmir'e özel bir statü tanıyan Hindistan Anayasasının 370. maddesinin kaldırılması (Raafi, 2020; Rampal, 2019). Çünkü fanatik Hindular kendi ifadelerine göre Keşmir de dâhil olmak üzere tüm Hindistan'ı işgalcilerden kurtarmaya çalışmaktadırlar. Hindistan kuruluşu

sırasında toprak kaybetmiştir ve bu yüzden bundan daha fazla toprak kaybetmemelidir.

2. Medeni Kanun'da reform yapılması.

Siyasi alandaki etkisini yeniden arttırmaya başlayan BJP ve Sangh Parivar'a bağlı diğer grupların liderleri arasında 1980'li yılların sonlarında Hindistan siyasetinde izlenecek rotanın belirlenmesi adına bir dizi toplantı yapılmıştır. Bu toplantılara BJP ve RSS lider kadrosu, **Bharatiya Mazdoor Sangh (Hindistan İşçi Federasyonu)**, **Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad (Hindistan Öğrenci Birliği)**, **Deendayal Araştırma Enstitüsü** ve yeni kurulan **Bajrang Dal**'ın liderleri katılmıştır. Bu kuruluşların hepsinin toplum içinde özel ve kendilerine has bir görevi vardır. Ayrıca hepsinin RSS ile özel bağları vardır ve kurulan yapılanmadaki görevleri de tanımlanmıştır. Örneğin: VHP 1960'lı yıllarda RSS tarafından dini-kültürel bir cephe olarak hizmet etmesi için kurulmuştur. Bajrang Dal, temelde VHP'nin fedai organizasyonudur ve muhalifleri baskı altına almak için şiddeti yaygın şekilde kullanmaktan çekinmemektedir. Bu kapsamda Bajrang Dal üyesi Hindu fanatikleri belirli aralıklarla özel mülklere, cami ve kiliselere saldırılar düzenlemektedir. Siyasi alanda fikren yenemedikleri kişiler ve fikirleri şiddetle yok etmeye çalışmakta ve bunu kendilerine metodoloji olarak seçip kullanmaktadırlar. Bu uygulamalarına verilebilecek en güzel örnek Bajrang Dal üyelerinin 2001 yılında Orissa'daki bir kiliseyi içinde Avustralyalı bir misyoner ve iki oğlu varken kundaklamaları ve insanları canlı canlı yakmalarıdır (Kanungo, 2008, pp. 16-19; Mahurkar ve Halarnkar, 1999; Banerjee, 1999). Bu açıdan eleştirdikleri düşmanlarından hiçbir farkları yoktur.

RSS'nin ve BJP'nin kuruluşu ile Hindu Milliyetçiliği'nin kurumsallaşması adına önemli adımlar atılmıştır (Corbridge ve Harriss, 2000, p. 182). Ancak yukarıda ismi zikredilen organizasyonlarla RSS arasındaki ilişki eşitler arasındaki bir ilişki şeklinde değildir, tamamıyla ast-üst ilişkisi şeklinde cereyan etmektedir. O yüzden de alt kuruluşların hiçbirinin özgür iradesi veya bir konu üzerinde kendi fikri, düşüncesi, önerisi, çözümü olduğunu düşünmek doğru değildir. RSS bu organizasyonun en tepesindedir ve hepsini yönetmektedir. Bu emir komuta zinciri sonucunda ortaya çıkan militer yapı ve Babri Mescidi'nin yıkılması ile Müslümanlar başta olmak üzere tüm yabancılara meydan okunduğu düşüncesi pek çok Hindu'nun ve Hindu fanatiğin gururunu okşamaktadır. Bunun sonucunda da BJP 1996 yılında Hindistan'ın en büyük partisi haline gelmiştir. Ancak en büyük parti olsa da BJP, 1996 yılında iktidar olamamıştır. Bu isteğine 1998 seçimlerinde kavuşacaktır. Seçime 24 partinin kurduğu **Milli Demokratik**

İttifak-National Democratic Alliance (NDA) cephesinde giren BJP iktidara gelmiştir. Çoğunluğunu bölgesel partiler ve eski Sosyalist George Fernandes gibi Hindistan'da tanınan kişilerin oluşturduğu NDA'da BJP kendi ilkelerinden taviz vermek zorunda kalmış ve Hindutva ile ilgili taleplerini geri plana çekmiştir.²⁴ Ama bununla birlikte iki konudan taviz vermeyeceğini ilan etmiştir. Bu iki konu; Anayasanın gözden geçirilip, revize edilmesi ile Nükleer güç olma ve nükleer silah geliştirerek süper güç olma isteğidir. Bu amaçla yeni Anayasa konusunda çalışacak bir komisyon kurulmuştur ancak BJP kendi içinden bu komisyonunu başına getirebilecek bir kişi çıkaramamıştır. Bunun üzerine eski Hindistan Yüksek Mahkemesi'nin Başyargıncı bu göreve getirilmiştir. Daha baştan iyi bir çıkış yapamayan Komisyon başarısız olmuştur.

Nükleer güç olma konusunda ise BJP idaresindeki Hindistan, 11-13 Mayıs 1998'de Racastan Çölü'nde nükleer silah denemeleri konusundaki uluslararası anlaşmaları ihlal ederek bir dizi silah denemesi yapmıştır. Bu deneme yüzünden bir süre yaptırım tehdidine maruz kalan Hindistan, de facto olarak Nükleer Güçler Kulübü'ne katılmıştır. Fakat bunu yaparken de tüm Güneydoğu Asya bölgesini dünyanın belki de ilk nükleer savaşının eşğine getirmiştir. Tamamıyla iç politikaya dönük bir hamle olan bu nükleer silah denemelerinden sadece BJP ve RSS lider kadrosunun haberdar olduğu, Savunma Bakanı George Fernandes'in dahi haberinin olmadığı iddia edilmiştir. Bu denemelerde dikkat çeken patlatılan bombaların gücündeki farklılıktır. İlk denemelerin atom bombası olduğunu ifade eden uzmanlar, sonraki denemelerde kullanılan silahların daha güçlü silahlar (**termonükleer silahlar, hidrojen bombası**) olduğunu ilk kuşak silahı yapan ülkenin bunlara sahip olması için en az iki yıllık bir sürenin geçmesi gerektiğini o dönemde ifade etmişlerdir. Buradan çıkan sonuç Hindistan'daki baştaki siyasi idarenin verdiği sözleri yerine getirmek için atom bombası yapma karşılığında bu teknolojiye sahip üçüncü bir ülkeye yeni nesil silahları deneme fırsatı verdiği şeklindedir (Bidwai ve Vanaik, 2002). BJP'nin buradaki amacı oldukça açıktı; bu sayede kendi tabanına mesaj vermiş, onların gururunu okşamıştır.

Sonuç olarak Hindutva ideolojisinin üst kast sistemi ağırlıklı yapılanmasına rağmen zamanla diğer grupları da kendi yanına çekebilmesi başarısını beraberinde getirmiştir.²⁵ Ülkenin nükleer güç kulübüne katılmasının da verdiği güçle de yoluna devam etmektedir.

Sonuç

Sömürge Dönemi tecrübesi olan ülkelerin çoğunda olduğu gibi, 300 yıldan fazla bir süre İngiliz yönetiminde kalan Hindistan'da da bu döneme ve fethedilmiş olmanın yol açtığı psikolojinin sonucunda reaksiyoner ve saldırgan milliyetçi hareketler ortaya çıkmıştır. Panikkar, Chatterjee ve Pandey gibi isimlere göre sömürge dönemi Hindistanı'nda 19. yüzyılın sonunda ortaya çıkan milliyetçi düşünce ve pratikleri toplumsaldan bireysele doğru değişim göstermiştir. Bu hareketler Liah Greenfeld'in ilk baskısını 1992 yılında yapan ***Nationalism: Five Roads to Modernity*** adlı çalışmasında Rus modernleşmesi örneğini kritik ederken ortaya attığı iddialarla benzerlik gösteren bir şekilde fatihlere karşı içten içe bir hınç ve kızgınlık duymaktadır. Ancak bu kızgınlığın muhatabı Müslüman fatihler ve onların alt kıtadaki bakiyesi olan Hindistan Müslümanları'dır. Çünkü Müslümanlar, Hindular arasından çıkan ve İslamiyet'i seçen hainlerdir. Benzer bir düşmanca tutumun İngiliz Sömürge İdaresine gösterilmemesi bu noktada ilginçtir. Hindistan örneğinde bu husumet, Arap dünyasında da olduğu gibi, Batılı sömürgeci güce değil de ondan önceki idareci gruba yöneltilmiştir. Tarih sahnesinden çekildiği için artık kendisini savunma durumunda olmayan ve kolay hedef olabilecek grup seçilmiş, Batı medeniyeti ve onun gücü ile karşı karşıya kalınmamaya çalışılmıştır. Bu sayede de, Hindistan örneğini ele alırsak, Hindu milliyetçileri tarafından eski Hindistan olarak tarif edilen ancak İngiliz sömürge idaresinin hükümler alanı ile birebir örtüşen coğrafyayı meşrulaştırma ve Hindulaştırma çabasındaki çelişki gizlenmeye çalışılmıştır. Ancak Hindutva ideolojisine göre alt kıtadaki Müslüman nüfusu zorla ortaya çıkmıştır. Müslüman idareciler yerel halkın zor kullanarak dinlerini terk etmelerini ve Müslüman olmalarını sağlamıştır. Şimdi bu mürtetlerin eski dinlerine döndürülmesi gerekmektedir (Aquil, 1997-1998, p. 75). Bu noktada da azınlık haklarına karşı çıkmaktadır çünkü azınlık hakları Hindu çıkarlarına, dolayısıyla da ulusal çıkarlara ciddi bir tehdit olarak görülmektedir.

Hindistan Alt Kıtasında ve onun yakın çevresindeki bölgelerde birçok farklı etnik grup ve kültür olması sebebiyle Müslümanlar dışında, ortak bir etnik, kültürel, dini ve linguistik zemin bulmak oldukça zordur. Örneğin alt kıtanın en ucunda yer alan Kerala veya Tamil Nadu eyaletindeki nüfusla Keşmir'de yaşayanlar arasında hiçbir ortak nokta ve ortak bir tarih tecrübesi de yoktur. Bu noktada Hindutva düşüncesi

tarafklarının Benedict Anderson'un kavramsallaştırdığı türde bir hayali cemaat/toplum idealini hayata geçirmeye çalıştıklarını söyleyebiliriz. Ancak Snehi'ye göre Hindutva ideolojisinin özellikle Hindu nüfusun belli bir kısmı arasında homojenleşme sağladığını da yadsımamak gereklidir. Hatta Müslümanlar arasındaki zeminin de çok güvenilir olmadığını 1971 Hindistan-Pakistan Savaşı ve sonrasında da Bangladeş'in bağımsızlığını ilan etmesi göstermiştir. Kendisine İngiliz Sömürge döneminin mirası olarak kalan bu bölgeyi Hindistan Devleti güçle ve Hindu Milliyetçiliğini kullanarak oluşturduğu siyasi elinde tutmaya çalışmaktadır. Bunda da nüfus gücünün etkisiyle başarılı olmaktadır.

Son söz olarak Hindutva, Hindu kültürel hâkimiyeti iddiasının aşırı bir uygulamasıdır. Hindutva düşüncesi aslında seçkinci ve korumacı bir hareket olduğu için Hindu Medeniyeti'nin Altın Çağı söylemi ile Hindistan toplumundaki eşitsizliklerin devamı savunmaktadır. Bu durumun devamı için de Hindu kültürünü kullanmaya çalışmaktadır. Hindutva, kültürel üstünlük ve hâkimiyet adı altında eski ayrıcalık ve farklılıkları canlandırma amacındadır. Bu haliyle de dışlayıcıdır. Ancak, Hindistan konusunda çalışan uzmanlardan olan Paola Bacchetta ve Margaret Power gibi araştırmacıların da çalışmalarında değindikleri üzere, bir Hindutva taraftarı açısından bu düşünce, Hindistan'da birey, vatandaş ve yurtsever olabilmek için tek geçerli seçenektir.

Kaynakça

- Aquil, R. (1997-1998). Conversion in Chisti Sufi literature (13th and 14th Centuries). *Indian Historical Review*, 24(1/2), 70-94.
- Argov, D. (1969). *Moderates and extremists in Indian National Movement*. Kalküta: Asia Publishing House.
- Bacchetta, P. (1996). Hindu nationalist women as ideologues. Kumari Jayawardena ve Malathi de Alwis (Ed.). *Embodied violence: Communalizing women's sexuality in South Asia*. Londra: Zed Books, 126-167.
- Bacchetta, P. ve Power, M. (Ed.). (2002). *Right-Wing women: From conservatives to extremists around the World*. New York: Routledge.
- Banerjee, R. (1999). *Staines' killing: Murder of Australian missionary and his two sons in Orissa Shocks India*. India Today. Erişim:

<https://www.indiatoday.in/magazine/cover-story/story/19990208-staines-killing-murder-of-australian-missionary-and-his-two-sons-in-orissa-shocks-india-780092-1999-02-08>

- Basuğuy, B. (2013). Babürlü İmparatorluğu'nun siyasi tarihi üzerine bir değerlendirme. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3(5), 29-48.
- Baxter, C. (1969). *Jana Sangh: A biography of an Indian political party*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Bayly, C. A. (1985). The pre-history of "communalism?", Religious conflict in India, 1700- 1860. *Modern Asian Studies*, 19(2), 177-203.
- BBC News. (2020). L K Advani: The man who scripted the rise of India's BJP. Erişim: <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-22837442>
- Bhagavan, M. (2008). Princely states and the Hindu imaginery: Exploring the cartography of Hindu nationalism in colonial India. *The Journal of Asian Studies*, 67(3), 881-915.
- Bhattacharjee, M. (2021). Building a 'hindu rashtra' through 'seva'. *Economic and Political Weekly*, 56(3).
- Bhargava, R. (1996). How not to defend secularism. Bidwai, P., Mukhia H. ve Vanaik, A. (Ed.). (1996). *Religion, religiosity and communalism*. Yeni Delhi: Manohar Publishers, 57-74.
- Bidwai, P. ve Vanaik, A. (2002). *South Asia on a short fuse: Nuclear politics and the future of global disarmament (2. Baskı)*. Yeni Delhi ve Karaçi: Oxford University Press.
- BJP Web Sayfası. (t.y.) Erişim: <http://www.bjp.org/philo.htm>
- Bose, S. ve Jalal, A. (1998). *Modern South Asia: History, culture and political economy*. Londra: Routledge.
- Brass, P. R. (1990). *The politics of India since independence*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brass, P. R. ve Vanaik, A. (2002). *Competing nationalisms in South Asia: Essays for Asghar Ali Engineer*. Yeni Delhi: Orient Longman.
- Bryent, E. (2001). *The quest for the origins of Vedic Culture*. Oxford: Oxford University Press.

- Chacko, P. (2019). Marketizing Hindutva: The state, society, and markets in Hindu nationalism. *Modern Asian Studies*, 53(2), 377-410.
- Chakrabarty, D. (2002). *Habitations of modernity: Essays in the wake of subaltern studies*. Chicago: University of Chicago Press.
- Chandra, J. (1959). Âlemgîr's grant to a Brahmin. *JPHS*, 7, 99-100.
- Chandra, U. (2020). The making of a Hindu India. Aljazeera. <https://www.aljazeera.com/opinions/2020/8/24/the-making-of-a-hindu-india>
- Chandra, S. (2015). *Medieval India: From Sultanat to the Mughals*. Yeni Delhi: Har-Anand Publications.
- Chatterjee, P. (1986). *Nationalist thought and the colonial World: A derivative discourse*. Londra: Zed Books.
- Chatterji, A. P. (2004). The biopolitics of Hindu nationalism. *Cultural Dynamics*, 16(2/3), 319-372.
- Chetry, A. T. (2018). Unravelling the myth: Exploring state and religion under aurengzeb. *Global Journal of Archaeology & Anthropology*, 6(3), 48-53.
- Chaturvedi, V. (2003). Vinayak and me: Hindutva and the politics of naming. *Social History*, 28(2), 155-173.
- Copland, I. (2005). *State, community and neighbourhood in princely North India, c. 1900-1950*. New York: Palgrave Macmillan.
- Corbridge, S. ve Harriss, J. (2000). *Reinventing India*. Cambridge: Polity Press.
- Cöhce, S. (1996). Gazneli Mahmud dönemine kadar Hindistan'da Türk varlığı. *Erdem*, 9(27), 123-129.
- Cöhce, S. (2002). Hindistan'da kurulan Türk devletleri. H. C. Güzel vd. (haz.) *Türkler Ansiklopedisi (Cilt 8)*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 689-730.
- Dalmia, V. (1997). *The nationalisation of Hindu traditions: Bharatendu and nineteenth century Banares*. Yeni Delhi: Oxford University Press.
- Dalmia, V. (2003). *Orienting India: European knowledge formation in the eighteenth and nineteenth centuries*. Yeni Delhi: Three Essays Collective.
- Dayalan, D. (2018). Ancient seaports on the Western coast of India: The hub of maritime silk route network. *Acta Via Servica*, 3(2), 49-72.

- Elst, K. (2001a). *The saffron swastika: The notion of Hindu fascism (Cilt 2)*. Yeni Delhi: Voice of India.
- Elst, K. (2001b). *Decolonising the Hindu mind, ideological development of Hindu revivalism*. Yeni Delhi: Rupa.
- Golwalkar, M. S. (1939). *We or our nationhood defined*. Nagpur: Bharat Publications.
- Gosh, J. (2020). Hindutva, economic liberalism and the abuse of economic statics in India. *South Asia Multidisciplinary Academic Journal (SAMAJ)*, 24/25.
- Graham, B. D. (1990). *Hindu nationalism and Indian politics: The origins and development of the Jana Sangh*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Greenfeld L. (1992). *Nationalism: Five roads to modernity*. Cambridge: Harvard University Press.
- Hansen, T. B. (1999). *The saffron wave: Democracy and Hindu nationalism in modern India*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Jaffrelot, C. (1996). *The Hindu nationalist movement and Indian politics: 1925 to the 1990s: Strategies of identity-building, implantation and mobilisation*. Yeni Delhi: Viking.
- Jha, S. (2008). *Trade, institutions and religious tolerance: Evidence from India*. Stanford University Graduate School of Business, Research Paper No. 2004. Erişim: <https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/working-papers/trade-institutions-religious-tolerance-evidence-india>
- Jha, D. (2020). *The apostle of hate: Historical records expose the lie that Nathuram Godse left the RS*. Caravan. Erişim: <https://caravanmagazine.in/reportage/historical-record-expose-lie-godse-left-rss>
- Jhingran, S. (1996). Religion and communalism. Bidwai, P., Harbans Mukhia, H. ve Vanaik, A. (Ed.). *Religion, religiosity and communalism*. Yeni Delhi: Manohar Publishers, 75-86.
- Kamat, J. (2000). *Remembering Veer Savarkar*. Erişim: <http://www.kamat.com/kalranga/itihas/vds.htm>
- Kanungo, P. (2008). Hindutva's fury against Christians in Orissa. *Economic and Political Weekly*, 43(37), 16-19.
- Karunakaran, K. P. (1975). *Indian politics from Dadabhai Naraojee to Gandhi*. Yeni Delhi: Gilanjali Prakashan.

- Kinnvall, C. ve Svensson, T. (2010). Hindu nationalism, diaspora politics and nation-building in India. *Australian Journal of International Affairs*, 64(3), 274-292.
- Konukçu, E. (2002). Bâbürlüler: Hindistan'daki Temürlüler. *Türkler ansiklopedisi (Cilt 5)*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1330-1350.
- Konukçu, E. (1991). Bâbürlüler. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (Cilt 4)*. İstanbul. Diyanet Vakfı Yayınları, 400-404.
- Lewy, G. (1974). *Religion and revolution*. New York: Oxford University Press.
- Madhok, B. (1982). *Rationale of Hindu state*. Yeni Delhi: Indian Book Gallery.
- Mahurkar, U. ve Halarakar, S. (1999). Unprecedented attacks against Churches and Christians in several parts of India reveal violent new game plan of Hindutva's fringe. *India Today*. Erişim: <https://www.indiatoday.in/magazine/nation/story/1999-01-11-unprecedented-attacks-against-churches-and-christians-in-several-parts-of-india-reveal-violent-new-game-plan-of-hindutvas-fringe-779827-1999-01-11>
- Malik, Y. K. ve Singh, V. B. (1994). *Hindu nationalists in India: The rise of the Bharatiya Janata Party*. Boulder: Westview.
- Mallory, J. P. (1985). *In search of the Indo-Europeans: Language, archaeology and myth*. Londra: Thames and Hudson.
- Mayaram, S. (1997). *Resisting regimes: Myth, memory and the shaping of a Muslim identity*. Yeni Delhi: Oxford University Press.
- Metcalf, T. (1995). *Ideologies of the raj*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mohammad-Arif, A. ve Naudet, J. (2020). Introduction, academia, scholarship and the challenge of Hindutvaism: Making sense of India's authoritarian turn. *South Asia Multidisciplinary Academic Journal (SAMAJ)*, 24/25.
- Muller, F. M. (1888). *Biographies of words and the home of the Aryas*. Londra: Longmans, Greens and Co.
- Muralidharan, S. (2005). L. K. Advani's Pakistan Yatra: Historical revisionism. *Economic and Political Weekly*, 40(24), 2381-2383.

- Nizami, K. A. (1995). Evrengzâb. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (Cilt 11). İstanbul. Diyanet Vakfı Yayınları, 537-539.
- Nussbaum, M. (2009). The clash within: Democracy, religious violence, and India's future. Cambridge: Belknap Press.
- Pandey, G. (1990). The construction of communalism in Colonial North India. Yeni Delhi: Oxford University Press.
- Panikkar, K. N. (Ed.). (1991). Communalism in India: History, politics and culture. Yeni Delhi: Manohar Books.
- Pattanaik, D. D. (2005). The Swadeshi movement: Culmination of cultural nationalism. *Orissa Review*, 9-16.
- Prasad, B. (Ed.). (1980). A revolutionary's quest: Selected writings of Jayaprakash Narayan. Yeni Delhi: Oxford University Press.
- PTI. (2021). RSS Chief advocates 'Akhand Bharat', says Pakistan in distress ever since partitioned from India. *The Indian Express*. Erişim: <https://indianexpress.com/article/india/rss-chief-advocates-akhand-bharat-says-pakistan-in-distress-ever-since-partitioned-from-india-7204680/>
- Raafi, M. (2020). Betrayed: In Jammu, growing regret over support for scrapping of article 370. *The Wire*. Erişim: <https://thewire.in/rights/jammu-kashmir-amendments-article-370-bjp>
- Rampal, N. (2019). Article 370: Revisiting elections manifestos, BJP's push and Congress's silence. *India Today*. Erişim: <https://www.indiatoday.in/diu/story/jammu-and-kashmir-article-370-revisiting-election-manifestos-bjp-push-and-congress-silence-1577579-2019-08-05>
- Rızwanullah. (2017). 19. Yüzyılda Hindistan'da Müslümanlar ve Hristiyanlar arasındaki dini tartışmalar (İzharü'l-Hak örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi.
- Salik, A. M. (1982). *Muslim Sakafet Hindustan me*. Lahor: İdara Sakafet-i İslamiye Lahor.
- Samrat. (2021). The Hindutva ideal of Akhand Bharat has held firm but its spatial, chronological extents remain hazy. *Firstpost*. Erişim: <https://www.firstpost.com/india/the-hindutva-ideal-of-akhand-bharat-has-held-firm-but-its-spatial-chronological-extents-remain-hazy-9313531.html>

- Savarkar, V. D. (1989). *Hindutva*. Yeni Delhi: Bharti Sahitya Sadan.
- Savaş, M. M. (2020). Âlemgir Şah'ın (Evrengzib) Hindu politikaları ve bunun üzerine bir değerlendirme. *Academic Platform Journal of Islamic Research (APJIR)*, 4(3), 291-303.
- Shankar, K. (2019). *The triumph of Indian right: Reasons and ramifications*. Washington: Woodrow Wilson Center, Asia Program.
- Shuja, S. (2005). Indian secularism: Image and reality. *Contemporary Review*, 287(1674), 38-42.
- Sit, M. W. (2019). Hindu nationalism and its impact on Kashmir. *Geopolitical Monitor*. Erişim: <https://www.geopoliticalmonitor.com/hindu-nationalism-and-its-impact-on-kashmir/>
- Snehi, Y. (2003). Hindutva as an ideology of cultural nationalism. *Social Change*, 33(4), 10-24.
- Stefon, M. (2018). Durga. *Encyclopedia Britannica*. Erişim: <https://www.britannica.com/topic/Durga>.
- The Economist. (2005). Is Hindu nationalism tearing itself apart?. Erişim: http://www.economist.com/printedition/displaystory.cfm?story_id=4254416
- Truschke, A. (2020). Hindutva's dangerous rewriting history. *South Asia Multidisciplinary Academic Journal (SAMAJ)*, 24/25.
- Varshney, A. (1991). India, Pakistan, and Kashmir: Antinomies of nationalism. *Asian Survey*, 31(11), 997-1019.
- Varshney, A. (2016). The Bharat Mata Pivot. *Indian Express*. Erişim: <http://indianexpress.com/article/opinion/columns/jnu-sedition-the-bharat-mata-kijai-rss-bjp-nationalism-debate-sedition-narendra-modi/>
- Vishwadeepak. (2021). RSS-BJP despised in Chandranath Basu's birthplace, who coined term 'Hindutva' before Savarkar popularised it. *National Herald*. Erişim: <https://www.nationalheraldindia.com/india/rss-bjp-despised-in-chandranath-basus-birthplace-who-coined-term-hindutva-before-savarkar-popularised-it>
- Yadav, S. (2016). RSS and the idea of Akhand Bharat. *The Indian Express*. Erişim:

<https://indianexpress.com/article/explained/rss-akhand-bharat/>

Extended Abstract

The Hindu ultra-nationalist discourse became well known in an incident that occurred in 1992, when Hindu fanatics demolished the Babri Masjid in the city of Ayodhya. They claimed that the mosque was built in the birthplace of Ram, one of the Hindu gods. This event was the first sign that the problems arising from fanatic and ultra-nationalist groups in India would continue to increase in the near future. Due to these violent events, the discourse of the Bharatiya Janata Party/Indian People's Party, it's the party of extremist Hindu nationalist groups in Indian politics, has attracted the attention of the scholars who work on Indian history, culture and politics. Because of the growing inconvenience in the Indian public they began to take the extremist movements more seriously. With the help of those scholars and their studies in the international relations realm tried to identify the thought feeding that extremist movement and Hindu fanaticism. This thought was Hindutva-Hinduness discourse. Hindutva discourse was first conceptualised by Vinayak Damodar Savarkar in his work called Essentials of Hindutva in 1922. This Hindutva idea, which emerged as a discourse, argues that the main demographic elements of India are the Hindus who hold the majority of the population and the Hindu nation formed by them. This idea, which marginalises, alienates and excludes minorities and other groups in the country, frequently refers to a Hindu Golden Age as a starting point to itself, which is claimed to have existed in Antiquity. This Golden Age was interrupted by Muslim conquerors coming from the north. Hindu nationalist circles were furious and had hatred against the conquerors. However, the addressee of this anger is Muslim conquerors and the Muslims of India, their remnant in the subcontinent. That's why Hindutva adherents are not allowed those outsiders to exist and disrupt the Indian culture. After the end of the British colonial rule, Christians also experience the same attitude.

The announcer of the Hindutva supporters in the political realm, Hindu Nationalist Party Bharatiya Janata Sangh-BJS remained a marginal party until the Congress Party suffered a great blow in the 1967 elections due to the party's wrong economic policies. One of the most important reasons for this blow was India's defeat in the border war with China in 1962.

The Indian society was greatly disappointed with this defeat, and in the 1966-1967 elections, the Congress Party lost too many votes. As a result, the number of members in the lower house of the Indian Parliament decreased from 200 to 50. But BJS has been seriously injured by the **Lean Left** Policy implemented by Indira Gandhi in these years. Within the context of this new policy, Gandhi nationalised the banks in the country and put into effect the programs she called **Gharibi Hatao (Eliminate Poverty!)** to combat widespread poverty in the country in 1971. These policies of Gandhi caused a significant vote shift in the BJS political base. However, Gandhi's declaration of a State of Emergency in 1975 to quell the unrest in the country provided the opportunity for BJS to get back the lost votes again. The arrest and imprisonment of the leaders of the Jana Sangh, along with all other political party leaders, helped them to legitimate their position in the Indian political life and received equal treatment with the other political parties.

As a result, Hindutva is an extreme application of the Hindu cultural dominance claims in India. Since Hindutva discourse is actually an elitist and conservative movement in nature, it advocates the continuation of inequalities in Indian society with the discourse of the Golden Age of Hindu Civilization. For the continuation of that privileges, it tries to use the Hindu culture as a spearhead. Hindutva aims to revive old privileges and differences under the name of cultural superiority and dominance. As such, it is exclusionary. However, according to some Hindutva supporters, this idea is the only viable option to be an individual, citizen and patriot in India. As a result, despite the fact that the Hindutva ideology is predominantly an upper caste system that despises Muslims, Christians and others. But it has brought its success to attract moderate Hindu groups over time. It continues on its way with the momentum derived from the country's participation in the league of the nuclear powers.

¹ “Savarkar'dan önce Bengalli yazar Chandranath Basu'nun Hindutva terimini kullandığı yönünde görüşler bulunmaktadır” (Vishwadeepak, 2021).

² “Hindutva düşüncesi, antik çağlardaki ileri ve müreffeh Hindistan hayalini yüceltir” (Snehi, 2003, p. 16).

³ Tanrıça Durga. (Sanskritçe Erişilemez). Hinduizm'deki ana tanrıçalardan biridir. Devi veya Shakti adıyla da bilinir (Stefon, 2018).

⁴ “Lala Lajpat Rai'ye göre mevcut Hindu Milliyetçiliği'nin fikri temelleri Veda Düşüncesi'ne dayanmaktadır” (Pattanaik, 2005, pp. 11-12).

⁵ Vinayak Damodar Savarkar, *Hindutva*, Bharti Sahitya Sadan, Yeni Delhi 1989.

“Hindistan siyasetindeki aşırılık Hindu gündelik hayatının Batılılaşması tehdidine karşı bir tepkidir. Onlara göre Hristiyanlar ve vd. Hindu dinine yöneltmiş ciddi tehditlerdir” (Pattanaik, 2005, p. 11).

“Hindutva taraftarlarına göre Hinduizm geçmişte olduğu gibi günümüzde de büyük tehdit altındadır. Bu tehdidin kaynağı ise Hristiyanlar, Müslümanlar ve Şuursuz Hindulardır. Özellikle de Müslümanlar, Hindistan’ı Dar’ül İslam yapmak isteyen yabancılardır” (Snehi, 2003, p. 16).

⁶ “Hilafet Hareketi, Osmanlı İmparatorluğu’nun toprakları işgal edildikten sonra bu işgale ve sömürgeciliğe karşı bir tepki olarak ortaya çıkmıştır. Daha sonra Gandhi’nin hareketi ile birleşmiştir ama bu birliktelik fazla uzun sürmemiştir. İki hareket, ortaya çıkan görüş ayrılıkları üzerine 1922’de yollarını ayırmıştır. Ama buna rağmen Hilafet Hareketi 1920-1930’ların Hindistan’ının siyasi hayatında önemli bir rol oynamıştır. Bunun sonucundaysa büyük ölçekli bir Hindu tedhiş hareketi tepki olarak ortaya çıkmıştır” (Bose ve Jalal, 1998, p. 142).

⁷ “RSS, üst kastlara mensup Hindular tarafından kurulmuştur. Motivasyon kaynakları, kendilerine toplumda ve yönetimde ayrıcalıklı bir konum sağlayan bu sisteminin yeniden resmen canlandırılmasıdır. Bu seçkin kast üyelerine 1920’li yıllarda Hindistan’ın kuzey ve batı bölgelerindeki şehirlerde yaşayan, siyasi ve iktisadi statüleri ülke siyasetinde aktif olmaya başlayan Brahman kökenli olmayan gruplarca tehdit edilen orta sınıfa mensup beyaz yakalı Hindularca da desteklenmiştir” (Chacko, 2019, p. 385; Mohammed-Arif ve Naudet, 2020, p. 2; Bhagavan, 2008, p. 885).

⁸ Bu duruma örnek olarak Gurulu’lar verilebilir. Hindutva tarihçilerine göre Gurulu’lar Hindistan’ın kuzeybatı sınır bölgesini harabeye çevirmişlerdir. Buradan da Hindistan içlerine yönelmişlerdir. Bu seferler sırasında Hindu tapınakları tahrip edilmiş, putları da yıkılmıştır. İndus Nehri’nin güneyine geçen Gurulu’lar sayıca fazla değildir ancak oldukça agresiftirler ve sayı azlıklarını bu saldırganlıkları ile telafi etmektedirler. İslam’ın alt kıtada yayılması bu saldırılar sayesinde olmuştur (Snehi, 2003, pp. 10-11).

⁹ Y. Snehi bu noktada çalışmasında Hindu ırkı (Hindu Jeti) tabirini bahsetmektedir. Bu tabiri M. S. Golwalkar’ın çalışmalarında kullanmıştır ve Hindutva taraftarlarınınca da kabul görmüş ve sıklıkla kullanılan bir tabirdir.

¹⁰ Taraflar arasındaki bu ticari bağlantının çok daha eski tarihlerden beri var olduğu yönünde iddialar da mevcuttur (Dayalan, 2018, pp. 49-72).

¹¹ “RSS ikinci başkanıdır. Bu görevini 1940’da başladı ve 1973’te ölene kadar da sürdürdü. Hitler hayranı idi. Lakabı “Guruji-Guru”dur” (Elst, 2001a, p. 117; Kamat, 2000).

¹² “Deendayal Upadhyaya, RSS üyesidir ve Jana Sangh’ın Genel Sekreterliğini yapmıştır. Bileşik Hümanizm felsefesi RSS içinde taraftar toplamıştır ve 1965 yılından sonra Jana Sangh’ta da etkili olmuştur. Buradan da BJP’ye geçmiş ve bu siyasi partinin temel felsefesi haline gelmiştir” (Chacko, 2019, p. 385).

¹³ “BJP’nin siyasi selefi olan Bharatiya Jana Sang, Dr. Shyama Prasad Mookerjee tarafından kurulduğu 1951 yılı ile 1977 yılları arasında kalan dönemde yapılan seçimlerde önemli bir başarı elde edememiştir” (Snehi, 2003, p. 16; Graham, 1990; Baxter, 1969).

¹⁴ “Savarkar ilk Hindutva ideoloğu olsa da, görüşleri daha sonra Golwalkar tarafından düzenlenmiş ve RSS ideolojisinin temeli haline gelmiştir” (Snehi, 2003, p. 15).

¹⁵ “Hindutva taraftarlarının tarih anlatıları ile tarihi yorumlama şekilleri Hinduizm’in ve Hinduların tehdit altında olduğu iddiasını desteklemekte

yaygın olarak kullandıkları yollardan biridir” (Snehi, 2003, p. 11; Dalmia, 1997; Dalmia, 2003; Chakrabarty, 2002).

¹⁶ Pitribhumi.

¹⁷ Punyabhumi.

¹⁸ “Hint-İran veya Hint-Ari Göç Teorisi: Bu teori Hint-Avrupa dillerini konuşan grupların Hint Alt Kıtasına M.Ö. 2000’li yıllarda göç ettiği iddia eder. Linguistik, arkeolojik ve kültürel kanıtlara göre, pek çok bilim adamı Hint-Avrupa dilini konuşan grupların Hindistan’a Orta Asya’daki Hint-İran kültürünün çökmesinden sonra geldiklerini iddia ederler. Yine bu grupların İndus Vadisi medeniyeti ile etkileşimi sonucunda Veda Medeniyeti’nin ortaya çıktığı da iddialar arasındadır” (Mallory, 1985).

“...Aryan istilası Hindistan’a dil transferi için bir vasıta olmuştur. Max Muller bu olayın M.Ö. 2000-1500 yılları arasında olduğu iddiasındadır ve iddiası da pek çok bilim adamınca da desteklenmekte ve kabul görmektedir” (Muller, 1888; Bryent, 2001, p. 190).

¹⁹ “Bağımsızlık sonrası dönemde Hindu milliyetçileri toplumsal/dini temelli bir milliyetçilik düşüncesi geliştirmişlerdir” (Jhingran, 1996, pp. 75-86).

²⁰ “BJS, Janata Partisi’ni kurmak için Bharatiya Lok Dal, Kongre örgütü ve Sosyalist Parti ile işbirliğine gitmiştir” (Shankar, 2019, p. 9).

²¹ “Sangh Parivar, Hinduizm’in düşmanları ile mücadele için kurulmuş ve bu düşmanlara karşı önemli bir araç olarak kullanılmıştır. RSS, BJP, Bajrang Dal, Durga Vahini, Sewa Bharati Sang Parivar adı altında birleşmiştir. Sang Parivar, Sang Ailesi demektir. Sang Parivar, Müslümanlara karşı şiddeti Kutsal Savaş (*Dharma Yudha*) adı altında meşrulaştırmaya çalışmaktadır” (Snehi, 2003, p. 16; Mohammad-Arif ve Naudet, 2020, p. 2).

²² “Astutosh Varshney, günümüzdeki BJP politikalarının temelinde Hindistan’da kültürel değişim olmasının gerektiği düşüncesi olduğunu iddia etmektedir” (Varshney, 2016).

²³ 1927 yılında şu an Pakistan’ın başkenti olan Karaçi’de doğan Advani, BJP’nin Hindistan siyasetinde bir yer kazanmasında etkili olan kişilerden birisi olarak kabul edilmektedir. İyi bir teşkilatçı olarak tarif edilmektedir. 1984 yılındaki seçimlerde Parlamento’ya iki temsilci gönderebilen partisini 15 yıl sonra iktidara taşımıştır. Atal Behari Vajpayee’nin Başbakan Yardımcısı olarak görev yapan Advani, 2004 yılındaki seçim yenilgisinden sonra parti yönetimine geri dönmüş ve genç seçmene ulaşmalarını sağlayacak bir parti programı geliştirmeye çalışmıştır. Ancak girişimleri 2009 yılındaki seçimleri de kaybetmelerini önleyememiş ve Kongre Partisi yeniden Hindistan’da iktidara gelmiştir. Adını 1992 yılındaki Ayodhya olayları ile duyurmuştur (BBC, 2020, Muralidharan, 2005, pp. 2381-2383).

²⁴ Bu kapsamda BJP Hindutva’nın Kültürel bir Milliyetçilik olduğu söylemini ortaya atmıştır. Bkz. BJP Web sayfası. (t.y.). Erişim: <http://www.bjp.org/philo.htm>

²⁵ Bu grupları kendi yanına çekmesini sağlayan yaklaşıma Golwalkar Programı adı verilir. Golwalkar Programı’nın özünü sistematik bir şekilde modern-liberal fikirlerin eleştirilmesi, tüm demokratik kurumların zayıflatılması için çalışılması, azınlıkların siyaset dışına itilmesi için şiddetin yaygın olarak kullanılması oluşturur. 2002 yılında Gujarat’ta yaşanan olaylarda 2000’den fazla Müslüman’ın BJP lideri Narendra Modi önderliğindeki militanlarca öldürülmesi bu programın sahadaki uygulamasına iyi bir örnektir.

ISSN: 2687-220X

NOVUS ORBIS

Journal of Politics and International Relations
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Dergisi

Araştırma Makaleleri
Research Articles

Güç Dengelerindeki Değişimin Uluslararası Sistem Üzerindeki Dönüştürücü Etkisi: ABD ve Çin Rekabeti Üzerine Bir Analiz

The Transforming Effect of Change in the Balance of Power on the International System: An Analysis on the US-China Competition

*Seda Gözde Tokath
&
Sinem Kocamaz*

India and Iran Relations under the Shadow of Global Politics: A Brief Historical Overview

Küresel Siyasetin Gölgesinde Hindistan ve İran İlişkileri: Kısa Tarihsel Bir Bakış

Mukhtar Ahmad Bhat

Temel İnsan İhtiyaçları Teorisi ve Şili'deki Mapuçe Çatışması

The Mapuche Conflict in Chile within the Framework of Basic Human Needs Theory

*Sedat Taşkiran
&
Sezai Özçelik*

Hindistan'da Hindutva Söylemi'nin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Emergence and Evolution of the Hindutva Discourse in India

Mehmet Erkan Kulhoğlu